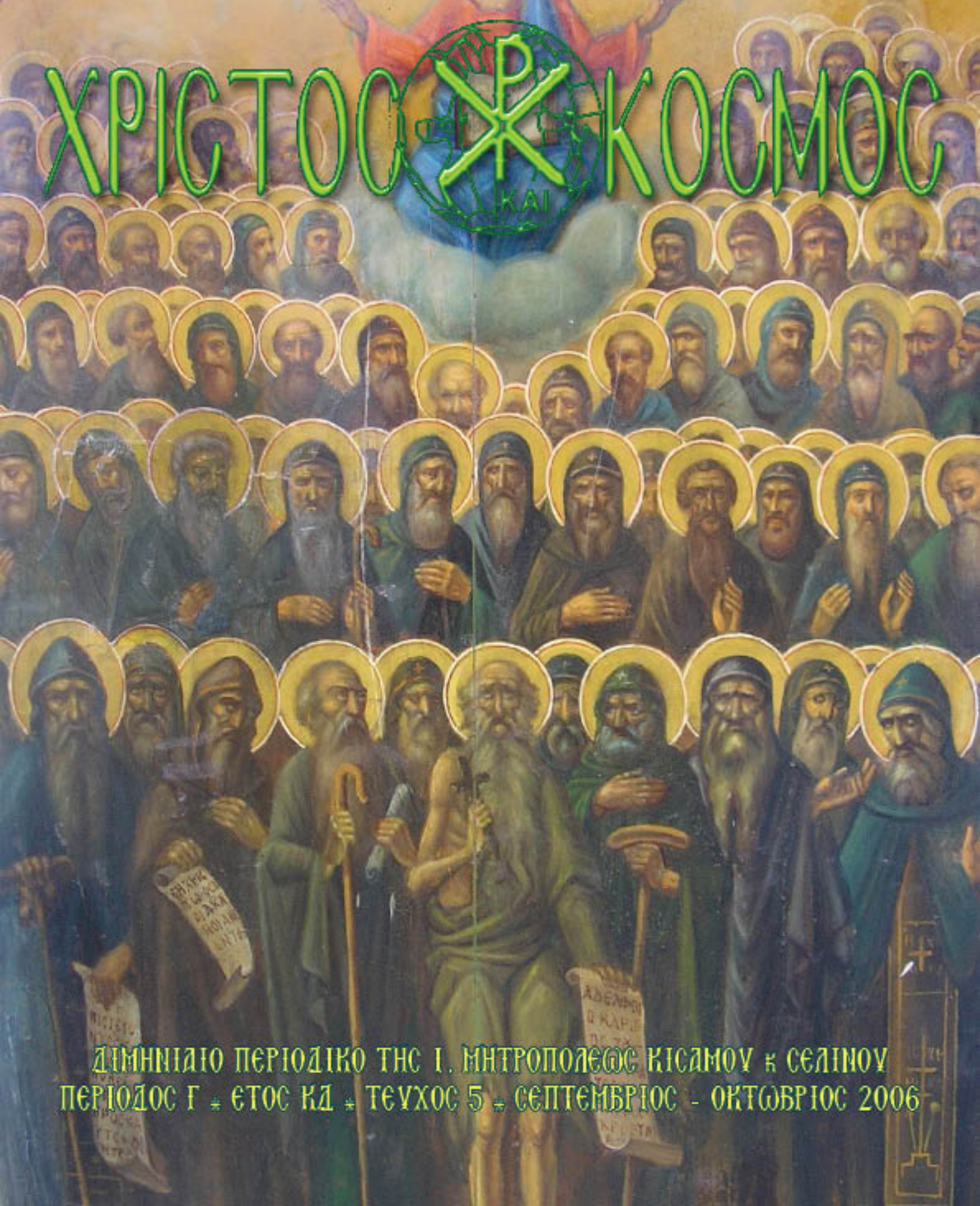

ΟΙ ΕΝΕΝΗΚΟΝΤΑ ΣΗΝΕΑ
ΟΙ ΕΝ

ΘΕΟΦΟΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ
ΚΡΗΤΗ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΙΣΑΜΟΥ κ ΚΕΛΙΝΟΥ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ * ΕΤΟΣ ΚΔ * ΤΕΥΧΟΣ 5 * ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2006

ΧΡΙΣΤΟΣ & ΚΟΣΜΟΣ

Διμηνιαίο Περιοδικό
της Ιεράς Μητροπόλεως
Κισάμου & Σελίνου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' ΕΤΟΣ ΚΔ
ΤΕΥΧΟΣ 5
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2006

ΙΔΡΥΤΗΣ:

Ό Σεβ. Μητροπολίτης
πρ. Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Ιερά Μητρόπολις Κισάμου & Σελίνου
Κίσαμος Χανίων Τ.Κ. 73400
Τηλ.: 28220 22128 - 22018
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: www.imks.gr
E-mail: info@imks.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:

2492

Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ
Συνδρομές προαιρετικές
Άριθμ. Λογαριασμού Έθνικης
Τραπέζης της Ελλάδος:
390/54013303

.....
Έξωφύλλο: Οί Όσοι ένενήκοντα έννέα Θεοφόροι Πατέρες οί έν Κρήτη λάμπραντες. Φορητή εικόνα, Ίωάν. Άννουσάκη. Ί.Ν. Άγ. Γεωργίου. Ραφιόλι Γραμβούσης.
Όπισθόφυλλο: Καστανιά έτοιμη νά χαρίσει τόν καρπό της. Από τά καστανοκάρια τών Έπαρχιών μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σεπτόν Πατριαρχικόν Μήνυμα επί τη ήμέρα της
προσευχής ύπέρ του φυσικού περιβάλλοντος
σελ. 131-132

Όσιος Κύρ Ίωάννης ό Ξένος, Ίεραπόστολος και
Άναμορφοτής της Κρήτης.
Τού Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου
κ. Άμφιλοχίου σελ. 133

Ή Κατανάλωση τρώει ... και την Κυριακή.
Τού Σεβ. Μητροπολίτου πρ. Κισάμου & Σελίνου
κ. Είρηναίου σελ. 134

28η Όκτωβρίου. Της Άγίας Σκέπης.
Τού Πανοσ. Άρχιμ. Ίγνατίου Θ. Χατζηνικολάου.
Ίεροκήρυκος της Ί.Μ. Κισάμου & Σελίνου. - τ. Λυκειάρ-
χου σελ. 135-136

Μνήμη 28ης Όκτωβρίου 1940.
Τού κ. Γεωργίου Πευκιανάκη. Φιλολόγου-Γυμνασιάρχου
..... σελ. 137-139

Ή Έκλογή και Ένθρόνισις του νέου Άρχιεπισκόπου
Κρήτης κ. Είρηναίου. σελ. 140

Θεομπορικές Έορτές και Άκολουθίες του
Καλοκαιριού. (Β΄ Μέρος).
Τού κ. Γεωργίου Λουπάση. Φιλολόγου..... σελ. 141-143

Ένορίες της Μητροπόλεώς μας. Ένορία Άγ. Γεωργί-
ου Πύργου Κισάμου.
Τού Αίδεσ. π. Άντωνίου Κουμή. Έφημερίου της Ένορίας
..... σελ. 144-147

Ή Έξομολόγηση και τό Σχολείο.
Τού κ. Κωνσταντίνου Β. Ζορμπά. Γεν. Διευθυντού του Πα-
ρατηρητηρίου Κοινων. Φαινομένων της Έκκλησίας της
Έλλάδος σελ. 148-150

Ή Έορτή τών Όσίων και Θεοφόρων ένενήκοντα
έννέα Πατέρων ήμών τών έν Κρήτη άσκησάντων.
Τού Αίδεσ. π. Γεωργίου Σπανουδάκη. Θεολόγου.
Έφημερίου Σκουτελώνος Κισάμου σελ. 151-152

Τού Σταυρού.
Τού κ. Ίωάννου Ν. Σκουλούδη. Λαογράφου σελ. 153

Τό Χρονικό της Μητροπόλεώς μας.
(Σεπτέμβριος - Όκτώβριος 2006)..... σελ. 154-158

Δωρεές ύπέρ τών Ίδρυμάτων της Μητροπόλεώς μας.
..... σελ. 159

ΣΕΠΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΜΗΝΥΜΑ ΕΠΙ ΤΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αριθμ. Πρωτ. 856

†ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
ΕΛΕΩ_ι ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ_ι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΥΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Αδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,
Ὁ εὐσπλαγχνος καί φιλόανθρωπος Θεός
ἔπλασε τόν κόσμον ὠραιότατον καί
λειτουργικώτατον, ἐξυπηρετικόν ὄλων τῶν
ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπέτρεψε δέ εἰς τόν ἀνθρωπον,
τήν κορωνίδα καί τόν βασιλέα τῆς δημιουργίας,
νά ἀπολαβάνῃ ἐξ αὐτοῦ πᾶν ὅτι εἶναι εἰς αὐτόν
ἀπαραίτητον διά τήν ζωήν του.

Παραλλήλως, συνέδεσε πᾶσαν ὠφέλιμον σχέσιν
τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν κτίσιν διά τοῦ αἰσθήματος τῆς
χαρᾶς καί τῆς ἀπολαύσεως, πᾶσαν δέ ὑπερβολήν ἢ
ἐλλείψιν ἐν τῇ χρήσει τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν διά τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐπιθυμίας (ἐν ἐλλείψει)
ἢ τοῦ κόρου (ἐν καταχρήσει), εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἀνθρωπος νά ἔχη ἐν ἑαυτῷ ἐνστικτωδῶς
τό μέτρον τῆς ὠφελίμου χρήσεως καί τῆς ἐπιβλαβοῦς καταχρήσεως, εἴτε αὐτή ἐμφανίζεται
ὡς στέρσις εἴτε ἐμφανίζεται ὡς ὑπερβολική ἀπόλαυσις. Ἐν τούτοις, ὁ προικισμένος μέ τήν
ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως αὐτοῦ ἀνθρωπος ἔχει τήν δυνατότητα νά ἐλέγξη τήν ἐνστικτώδη
πληροφόρησιν ἑαυτοῦ περί τῶν ὁρίων τούτων καί εἴτε νά καθορίζη ἄλλα ὅρια διά λόγους
ἀσκήσεως, εἴτε νά ὑπερβαίῃ αὐτά διά ἠθελημένης ἐνεργείας.

Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν εὐρισκόμεθα εἴτε πρό πλεονεξίας, ἣτις ἐστίν εἰδωλολατρεία,
κατά τόν Ἀπόστολον Παῦλον, εἴτε πρό ἀπεχθείας τῆς ζωῆς ἢ τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν, δῶρων τοῦ
Θεοῦ, ἦτοι ἐνώπιον στάσεων ἐξ ἴσου καταδικαστέων, ὡς ἀντιθέτων πρός τό τέλειον σχέδιον
τοῦ Θεοῦ διά τό εὐφρόσυνον τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ ἀνθρωπος, ἀτυχῶς, πράγματι ἠρνήθη νά συμμορφωθῇ πρός τάς ὑποδείξεις τοῦ
Θεοῦ περί τῆς ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ χρήσεως τοῦ κόσμου καί περί ἐργασίας καί
φυλάξεως αὐτοῦ καί ἐξέπεσε τῆς ὀδηγητικῆς χάριτος Αὐτοῦ, μέ ἀποτέλεσμα νά συμπεριφέρεται
πρός τήν περιβάλλουσαν αὐτόν φύσιν ἀρπακτικῶς καί καταστρεπτικῶς ὡς κυρίαρχος καί

ὄχι ὡς χρήστης, καί νά διαταράσῃ τήν ἐκ Θεοῦ φυσικήν ἁρμονίαν καί ἰσορροπίαν. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι καί ἡ φύσις ἀντιδρᾷ ἀνισορρόπως καί προκαλεῖ εἰς τήν ἀνθρωπότητα σωρείαν δεινῶν. Αἱ πρόσφατοι ἀσυνήθεις θερμοκρασῖαι καί διακυμάνσεις, οἱ τυφῶνες, οἱ σεισμοί, αἱ καταγίδες, αἱ ρυπάνσεις τῶν θαλασσῶν καί τῶν ποταμῶν καί πλεῖσται ἄλλαι καταστροφικαί τοῦ περιβάλλοντος καί τοῦ ἀνθρώπου ἐνέργειαι ὀφείλονται εἰς ἐμφανῆ καί κραυγαλέαν ἢ ἀφανῆ καί σιωπηλῶς ὀρώσαν ἀνθρωπίνην συμπεριφορᾶν. Τό κύριον δέ αἷτιον αὐτῆς τῆς καταστροφικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου εἶναι ὁ ἐγωκεντρισμός αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἄλλη ὄψις τῆς αὐτονομῆσεώς του ἀπό τόν Θεόν καί ἡ προσπάθεια αὐτοθεώσεώς του.

Ἐνεκα αὐτοῦ τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ ἡ σχέσις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τήν φύσιν μεταβάλλεται εἰς σχέσιν αὐθάδους καί ὑπεροπτικῆς καθυποτάξεως τῶν φυσικῶν δυνάμεων καί ἡ χρησιμοποίησις αὐτῶν πρὸς θανάτωσιν ἢ καθυπόταξιν τοῦ συνανθρώπου, ἀντί πρὸς συντήρησιν τῆς ζωῆς καί τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ, ἢ πρὸς ὑπερβολικὴν ἀπόλαυσιν, μετὰ ἀδιαφορίας διὰ τὰς συνεπειὰς τῆς ὑπερχρήσεως.

Ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἀτομικῶν καί πυρηνικῶν δυνάμεων τῆς φύσεως διὰ πολεμικούς σκοπούς ἀποτελεῖ ὕβριν, ὅπως καί ἡ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ὑπερκατανάλωσις, ἡ ὁποία ἐπιβαρύνει τό φυσικόν περιβάλλον μέ ρύπους, μέ αὐξησιν τῆς θερμοκρασίας καί μέ ἀνατροπὴν τῶν φυσικῶν ἰσορροπιῶν καί μέ ὅσα αὐτῇ συνεπάγεται. Ἡ τεραστία εἰς ἕκτασιν ἐνέργεια ἡ ὁποία καταναλίσκεται διὰ πολεμικούς σκοπούς καί ἡ ἐπίσης τεραστία ἐνέργεια ἡ ὁποία καταναλίσκεται καθ' ὑπέρβασιν τῶν λογικῶν ἀναγκῶν τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητος, ἀποτελοῦν δύο τομεῖς εἰς τοὺς ὁποίους συμπλέκονται αἱ εὐθύναι τῶν ἡγετῶν καί τῶν ἀπλῶν πολιτῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἕκαστος ἡμῶν νά ἔχη τήν δυνατότητα νά συμβάλλῃ εἰς τήν βελτίωσιν τῆς γενικῆς καταστάσεως.

Ἄς καταβάλλωμεν, ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ἕκαστος ἀπό τῆς θέσεώς του πᾶσαν προσπάθειαν μετριοσμοῦ τῶν ἀσκόπων καταναλώσεων, ἵνα ἀποκατασταθῇ ἡ εὐρυθμία λειτουργία τοῦ πλανήτου, ἐν τῷ ὁποίῳ κατοικοῦμεν, ἵνα καί ἡμεῖς καί τὰ τέκνα ἡμῶν ἀπολαύσωμεν ἐν εἰρήνῃ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς φιλανθρώπου δημιουργίας τοῦ Θεοῦ, τὰ προσφερόμενα εἰς πάντας ἀνθρώπους. Γένοιτο.

βς' Σεπτεμβρίου α'

+ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός καί διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης

Όσιος Κύρ Ιωάννης ο Ξένος, Ήραπόστολος και Αναμορφωτής της Κρήτης

«Ο Χριστιανισμός, μου είπε πρόσφατα κάποιος καλοπροαίρετος συνομιλητής, είναι ένα φιλοσοφικό-ιδεολογικό σύστημα, όπως τόσα άλλα, γι' αυτό κι έχει γίνει - έθιμο». Κι εγώ δανειζόμενος τα λόγια του α. Γιαρουσκύ απήτησα: «Η Έκκλησία δέν μάς δίνει ένα σύστημα, αλλά ένα κλειδί. Δέν μάς δίνει ένα σχέδιο της Πολιτείας του Θεού, αλλά τό μέσον, γιά νά μπούμε σ' αυτήν. Ίσως, συνέχισα, κάποιος χάσει τόν δρόμο του, γιατί δέν έχει σχέδιο. Άλλά ό,τι δει θά τό δει, δίχως μεσολαβητή, θά τό δει άμεσα, θά είναι πραγματικό γι' αυτόν. Ένώ αυτός που έχει μελετήσει μόνο τό σχέδιο, κινδυνεύει νά μείνει άπ' έξω και νά μή βρει πράγματι τίποτα». Δέν ξέρω άν τόν έπεισα, γνωρίζω όμως καλά πώς δέν μπορεί νά αμφισβητήσει κανείς τό βίωμα άσκητικών μορφών της Έκκλησίας, που, όταν τούς έπισκεπτόταν στα άσκητάρια τους και τούς ρωτούσαν: «Γιατί κάθεται εδώ;» άπαντούσαν: «Δέν κάθομαι. Ταξιδεύω». Γιατί ό Χριστιανισμός είναι ή όδός της ζωής. Και ή Όρθοδοξία στον σύγχρονο κόσμο είναι πράγματι «ένα παλιό δένδρο», αλλά υπάρχει ακόμη ή ζωτικότητα, μία «συνεχής ανάσταση», κι αυτό είναι που άξιζει και όχι μόνη ή αρχαιότητα.

Ο Όσιος Κύρ Ιωάννης ο Ξένος

Συνεχιστής της Ζωής δηλαδή της μαρτυρίας και παρουσίας του Χριστού στον κόσμο, είναι και ό Άγιος Κύρ Ιωάννης ο Ξένος, ό μεγάλος αυτός Ήραπόστολος, ό οποίος ανασύνταξε τήν Όρθοδοξία στην Κρήτη ύστερα από τήν καταστροφική επιδρομή των Σαρακηνών στην μεγαλόνησο κατά τόν 9ο αιώνα. Γεννημένος τό 970 στο χωριό Σίβα της Μεσαράς, δρᾶ τήν ίδια περίοδο με τόν Άγιο Άθανάσιο τόν Άθωνιτή και τόν όσιο Νίκωνα τόν «Μετανοείτε». Ίδρύει οκτώ (8) μοναστηριακά συγκροτήματα μεταξύ των οποίων και της Παναγίας της Αντιφωνητριάς στα Μυριοκέφαλα, της Ζωοδόχου Πηγής στον Κουφό Κυδωνίας, των Αγίων Φωτίου και Ανικήτου στην Δυτική Κισάμο (Πλάτανος), του Άγιου Ευσταθίου στο Καβούσι, (Πλάτανος) κ.ά. Σε όλα αυτά έγκατέστησε μοναχούς, όργανωσε τήν ζωή με υποδειγματικό τρόπο εξασφαλίζοντας τούς επίσης αξιόλογη περιουσία και προσφέροντας παράλληλα κοινωνικό και πολιτιστικό έργο. Αφού περιπλανήθηκε και «ταξίδεψε» στην νότια Άκτή της Κρήτης, φθάνει πρός τό τέλος της ζωής του στην Δυτική Κισάμο και συγκεκριμένα στην περιοχή Καβούσι Πλάτανου, όπου και έπιλεγει νά τελειώσει τήν ζωή του, δηλ. νά άρχισι νά ζει. Μονάζει εντός σπηλαιού, μέσα στην άσκηση και τήν προσευχή μέχρι τήν όσιακή κοίμησή του (δευτερο μισό 11ου αιώνα) και ενταφιάζεται δίπλα από τό σπήλαιο, όπου εύρίσκεται ό τάφος του.

Η Τιμία Κάρα του φυλάσσεται στο χωριό Τσουρουνιανά Κισάμου. Η δέ μνήμη του εορτάζεται στις 20 Σεπτεμβρίου.

Και στην σημερινή εποχή, αυτή της παραγωγής μιας παγκοσμιοποιημένης ομοιομορφίας τυποποιημένων παραισθήσεων, ομιλεί ό Όσιος μέσα από τήν σιωπή του ότι, όσο περισσότερο δίνεις, τόσο περισσότερο πλουτίζεις, ότι, όσο λιγότερα έχεις, τόσο περισσότερα κατέχεις, ότι, κάθε κτήση και κατάκτηση δεσμεύει τήν έλευθερία. Γι' αυτό και πιστεύομε ότι ή παρουσία του Αγ. Ιωάννου του Ξένου θυμίζει σε όλους μας τήν δυνατότητα νά ζήσει κανείς στην αιωνιότητα από σήμερα.

† Ό Κισάμου & Σελίνου Αμφιλόχιος

Ἡ Κατανάλωση τρώει ... καί τήν Κυριακή

(Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου πρ. Κισιάμου & Σελίνου κ. Εἰρηναίου)

Γτόν τύπο συχνά διαβάζομε ὅτι γίνεται σκέψη καί συζήτηση, ὠρισμένα ἐμπορικά καταστήματα νά εἶναι ἀνοιχτά καί τήν Κυριακή, γιά νά ἀγοράζουν ὅσοι θέλουν τρόφιμα καί ἄλλα ἐμπορεύματα.

Δέν γνωρίζομε ποιές ἐπιπόλαιες σκοπιμότητες πρόκειται νά ἐξυπηρετήσει τό μέτρο αὐτό καί ποιοί εἶναι ἐκεῖνοι, πού τό εἰσηγοῦνται στή χώρα μας.

Γνωρίζομε μόνο πώς, ἕνα τέτοιο μέτρο προσβάλλει τήν ἱερότητα τῆς Κυριακῆς, πού εἶναι ἡ Μεγάλη Γιορτή τοῦ Ἀναστημένου Κυρίου μας καί καταργεῖ ἕνα παγκόσμιο χριστιανικό θεσμό, πού κατέχει μία ἰδιαίτερη θέση στή συνείδηση τῆς Ὁρθοδοξίας καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Τά τελευταῖα χρόνια παρατηρεῖται μιά παγκόσμια εὐαισθησία στή μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος καί στή ρύπανση τοῦ χώρου καί εἶναι καλό αὐτό.

Δέν βλέπομε ὅμως νά ὑπάρχει μιά παρόμοια εὐαισθησία γιά τή ρύπανση τοῦ χρόνου, πού εἶναι κι αὐτό σημαντικό πρᾶγμα στή ζωή μας.

«Θόρυβοι», γράφει ὁ Γάλλος κοινωνιολόγος Γρασσέ, «εἰκόνες ἀλλεπάλληλες, βία ἀτελείωτη, ἀχαλίνωτος ἐρωτισμός μέ τέτοια ταῖζεται κάθε μέρα ὁ ἄνθρωπος... μιά ἀφηνιασμένη προπαγάνδα κατάλληλη γιά πλύση ἐγκεφάλου, ἀφαιρεῖ ἀπό τόν ταλαίπωρο Δυτικό ἄνθρωπο καί τό τελευταῖο λεπτό περισυλλογῆς...».

Κι ἔμεινε ἡ Κυριακή πού κόπαζαν κάπως οἱ φωνές καί τά τρεξίματα τῆς ἀγορᾶς, γιά νά ἡσυχάσει λίγο ὁ ἄνθρωπος, ἔμπορος καί καταναλωτής, γιά νά στοχαστεῖ τήν ὕπαρξη καί τόν προορισμό του. Τώρα ἡ κατανάλωση πού τρώει καί μολύνει τά πάντα, τρώει καί τήν Κυριακή. Γιά νά μὴν ἀφήνει τίποτε καθαρό καί ὄρθιο στίς ψυχές μας καί στίς ἱερές παραδόσεις τοῦ Λαοῦ μας.

Θέλομε νά πιστεύωμε ὅτι ἡ Πολιτεία δέν θά καταργήσει τήν ἀργία τῆς Κυριακῆς.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει πολλούς λόγους καί ἰσχυρά ἐπιχειρήματα, γιά νά προστατεύσει τήν Ἁγία ἡμέρα τοῦ Ἀναστημένου Κυρίου τῆς. Τήν ἡμέρα αὐτή π' ἀνασταίνει καί τόν ἄνθρωπο καί τοῦ ὑπενθυμίζει τό Μεγαλεῖο του καί τόν προορισμό του.

Ἀπό τό βιβλίο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
πρ. Κισιάμου & Σελίνου κ. Εἰρηναίου
"Θέματα Ἑλληνισμοῦ καί Ὁρθοδοξίας",
Χανιά, 1997.

28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ

«Χαίρε Σκέπη τοῦ κόσμου, πλατυτέρα νεφέλης»
(Ακάθιστος Ὕμνος)

Γράφει ὁ Ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Θ. Χατζηνικολάου
Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κισάμου & Σελίνου - τ. Λυκειάρχης

«Τῇ ΚΗ τοῦ αὐτοῦ μηνός, τὴν ἀνάμνησιν ἐορτάζομεν τῆς Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Δεοποιήνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆς πάντοτε καὶ κατ' ἐξαιρέτον τρόπον σκεπούσης τὸ εὐσεβές ἡμῶν ἔθνος, ὡς πάλαι ἔσκεπε τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων».

Στιχ. "Σκέπη σου Ἄγνη, σκέπεις καὶ περιθάλλεις τοὺς πίστει ἀφορώντας πρὸς Σέ Παρθένε. Μηρός Θεία Σκέπη Ἑλλάδα θειόφρονα καλύπτει".

(Συναξάριον τῆς Ἑορτῆς).

μετετέθη τὴν 28ην τοῦ ἰδίου μηνός καὶ ἐνωματώθηκε μέ τὴν ἐθνικὴν ἐορτὴν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Ἄς δοῦμε πρῶτα γιατί ἐορτάζετο τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἡ Ἁγία Σκέπη, καὶ μετὰ γιατί τὴν 28ην Ὀκτωβρίου. Τὰ στοιχεῖα τὰ πήραμε ἀπὸ τὴν «Ἀκαλουθίαν τῆς ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ...», ἔκδοσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐν Ἀθήναις 1952, καὶ τὴν εἰσαγωγή τοῦ μεγάλου Θεολόγου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μακαριστοῦ Γρηγορίου Παπαμιχαήλ.

Ἡ Ἑορτὴ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου.

Ἡ Ἐκκλησία τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου ποιεῖται τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ὁράματος τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἐπὶ Αὐτοκράτορος Λέοντος ΣΤ' (886-912). Κατὰ τὴν ἀγρυπνία (παννυχίδα) στὸν Ναόν τῆς Παναγίας τῶν Βλακερνῶν ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας (πρόκειται γιὰ τὸν Ἅγιον Ἀνδρέα τὸν κατὰ Χριστὸν σαλόν) καὶ ὁ συμπαρὼν μαθητὴς του Ἐπιφάνιος εἶδαν στὶς 4 τὴν νύκτα τὴν Παναγία νὰ περιστοιχίζεται ἀπὸ χορὸ προφητῶν, ἀποστόλων καὶ ἀγγέλων καὶ νὰ ἀπλώνει τὸ μαφόριο τῆς καὶ νὰ σκεπάζει τοὺς χριστιανούς ἀπὸ τοὺς ἐπαπειλοῦντας ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες κινδύνους.

Διπλή ἐορτὴ ἡ 28η Ὀκτωβρίου: Θρησκευτική, τῆς Ἁγίας Σκέπης, καὶ ἐθνικὴ, τὸ ἱστορικὸ «ΟΧΙ».

Θά πρέπει νὰ σημειώσωμε, ἀρχίζοντας τὸ γραφτὸ μας, ὅτι ἡ καθαυτὴ ἐορτὴ τῆς Ἁγίας Σπέπης ἐορτάζετο τὴν 1η Ὀκτωβρίου, ἀλλὰ μέ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (21 Ὀκτωβρίου 1952)

άλλοφύλων, όπως έγινε και τό 1940 μέ τούς Ίταλούς και τό ιστορικό ΟΧΙ τήν 28ην Ώκτωβρίου. Μιά περίπρωσις πού σημειώθηκε, όταν μία μεγάλη χώρα, ή Ίταλία επιβουλεύτηκε τήν έδαφικήν άκεραιότητα και τήν έθνική μας έλευθερία. Μιά έπιβουλή και ταπεινή πρόκληση γιά τή χώρα μας, ή όποία άποκρούστηκε θαρραλέα και νικηφόρος. Αύτήν τήν νικηφόρον έκβαση πανηγυρίζει και πανεθνικώς, όπου γής, τό έθνος μας εύχαριστώντας συγχρόνως τήν Παναγία μας, τήν Ύπέρμαχον Στρατηγόν, γιά τήν Σκέπη και Προστασίαν της στό Γένος μας. Τό γένος μας, τό όποιον ποτέ δέν έκανε έπεκτατικούς πολέμους, παρά μόνον άμυντικούς πρός προάσπιση τών δικαίων του.

Πόθος ειδικά τών Έλλήνων είναι ή ειρήνη. Γι' αυτό και ή Έκκλησία μας δέεται νά ύποτάξει ό Θεός στους άρχοντες μας «πάντα τά βάρβαρα έθνη, τά τούς πολέμους θέλοντα». Και είναι ή μόνη περίπτωση πού βρίσκει δικαίωση ό πόλεμος, μόνο δηλαδή ως άμυνα τών λαών νά διατηρήσουν τήν έλευθερία τους άπέναντι σέ βαρβάρους κατακτητές, πού δυστυχώς ακόμα υπάρχουν πολλοί στη γη, εκείνοι πού ξεκινούν νά ύποτάξουν τόν κόσμο μέ τή φωτιά και τό σίδηρο. Γεγονότα παλαιά και σημερινά είναι οι κραυγαλέοι μάρτυρες.

Ή 28η Ώκτωβρίου, γιά μās τούς Έλληνες, είναι έθνική αλλά και θρησκευτική έορτή, ως επέτειος ήρωϊκής άμυνας «ύπό τήν σκέπη» της Παναγίας, ενός έλευθέρου λαού εναντίον της Βαρβαρότητας.

Ώ λαός της Βασιλευούσης, περίτρομος άπό τήν άπειλή τών Άγαρηνών, πήρε θάρρος άπό τό παραπάνω όραμα, τό όποιο περιληπτικώς αναφέραμε, και άντλησε έλπίδα πού τούς όδήγησε στήν άπαλλαγή άπό τόν κίνδυνο τών επιδρομέων. Άπό τότε καθιερώθηκε ως μία άπό τίς Θεομπορικές έορτές: «Ώθεν έδόθη ήμϊν του φυγεϊν άπ' αυτών ή Σκέπη, δι' ής ως διά θυρεου φυλλατόμεθα εκ των βελων άβλαβεϊς» λέγει σχετικό τροπάριο.

Ή Έορτή της Άγίας Σπένης τήν 28η Ώκτωβρίου.

Άλλά και έμεις οι Έλληνες έχομε ήδη πρόσθετο και πρόσφατο λόγο προσφυγής πρός τήν Παναγία γιά τούς επικρεμοσθέντες πάνω μας κινδύνους

Λόγοι ευχρόνων Άγιορείτων

Άγάπησε Αύτόν πού σέ άγάπησε.
Πάσχουμε, γιατί δέν άγαπάμε.
Ώποιος δέν άγαπά, δέν έχει ειρήνη.
Ώ αδελφός μας είναι ή ζωή μας.
Λογικός άνθρωπος είναι μόνο ό ταπεινός.
Ώσο πού πνευματικός είσαι, τόσο πού λίγα ζητάς άπό τή ζωή.
Ώ Θεός δέν προορίζει, μά προγνωρίζει.
Τή φλυαρία σου νά τή στρέφεις σέ κουβέντα μέ τό Θεό.
Δέν είναι έλευθερία τό νά πούμε στους άνθρωπους πώς όλα επιτρέπονται,
μά σκλαβιά.

(Τού Ώσιολογ. Μοναχού Μωϋσεώς Άγιορείτου)

ΜΝΗΜΗ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940...

Του κ. Γεωργίου Πευκιανάκη, Φιλολόγου - Γυμνασιάρχου

Αν ή λογική, ή δικαιοσύνη και ή αγάπη κυβερνοῦσαν τους ανθρώπους και οι λαοί ήταν ικανοί να αναδεικνύουν ηγέτες, τους αρίστους, τότε και σε περίπτωση, που αυτοί οι ηγέτες σπρωγμένοι από τά πάθη τους επέδωκαν να επεκτείνουν την κυριαρχία τους, ο κόσμος θα άρνιόταν τη συμμετοχή του στις ηρρικαλεότητες του πολέμου.

Όμως ή μέρα ενός κόσμου όπου «έπί γης είνην εν άνθρωποις εὐδοκία» φαίνεται μακρινή.

Ξημερώματα 28ης Οκτώβριου 1940 ή πατρίδα μας βρέθηκε περιπλεγμένη στή δίνη του Β' παγκοσμίου πολέμου, έμπρακτα πλέον.

Μέρος του οποίου πολέμου, αποτελεί ή έποποιία των Έλλήνων στα Άλβανικά βουνά.

Ο Β' παγκόσμιος πόλεμος, βασισμένος στα άλυτα προβλήματα που άφησε ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος - κυρίως τις έδαφικές απώλειες της Γερμανίας- είναι αποτέλεσμα και της οικονομικής κρίσης του 1929, γνωστής σαν τό μεγάλο κράχ που ξεκινά από την Άμερική και συγκλονίζει την Εύρωπη. Ο άστικός κόσμος της Εύρωπης προκειμένου να βγει από την οικονομική αυτή κρίση προσβλέπει σε νέους επαναστατικούς τρόπους διακυβερνήσεων. Ένας από τους τρόπους ήταν αυτός που έγγυούνταν τό φασιστικό καθεστώς, όπως έκφραζόταν από τό ναζισμό του Χίτλερ στη Γερμανία.

Ο Χίτλερ διατυπώνει και προπαγανδίζει την πολιτική βιοθεωρία: *Περί αναζητήσεως νέου ζωτικού χώρου, περί ύπεροχής και καθαρότητας της Αρειάς φυλής, περί αναγκαιότητας του πολέμου για έθνική ανέλιξη*.

Στή γειτονική Ίταλία ο φασισμός έκφράζεται στο πρόσωπο του Μουσαolini, τον οποίο από τό 1936 πλησιάζει ο Χίτλερ και μαζί υποστηρίζουν την άνοδο του φασισμού στην Ίσπανία μετά από βομβαρδισμούς και την εγκατάσταση του επίσης δικτάτορα Φράνκο.

Ο άξονας Ρώμης - Βερολίνου ήταν μία πραγματικότητα. Παρουσιάζεται δέ τό μοναδικό φαινόμενο στην ιστορία 80 εκατομμύρια Γερμανοί και 45 εκατομμύρια Ίταλοί να παρακολουθούν μονολιθικά παράφρονα κηρύγματα μιάς πολιτικής βιοθεωρίας και να θεωρούν τιμή ένα τέτοιο πόλεμο.

Ο Χίτλερ, στην πράξη καταγγέλλοντας τή συνθήκη των Βερσαλλιών, αγνοώντας την ΚΤΕ, διαρπάζοντας και

δημεύοντας τις περιουσίες των Έβραίων, των οποίων την έξουτωση έχει πρό πολλού άρχσει ως λαού μή ανήκοντος στην Άρεία φυλή, που όμως διαθέτει σημαντικά κεφάλαια, έτοιμάζει την πολεμική βιομηχανία. Οι έδαφικές προσαρτήσεις προχωρούν δυναμικά και πολλαπλασιάζονται τόσο από την Γερμανία, όσο και από την Ίταλία.

Μέ μία σειρά δυναμικών νικών ο Χίτλερ κατακά τό μεγαλύτερο μέρος Εύρωπης: Τσεχοσλοβακία, Βοημία, Βέλγιο, Ολλανδία. Επιτίθεται κατά της Γαλλίας και της Σοβιετικής Ένωσης.

Παράλληλα ή Ίταλία που από τό 1935 έχει έπιτεθεί στην Αίθιοπία, για να την καταστήσει Ίταλική άποικία, καταλαμβάνει την γειτονική μας Άλβανία και άποκαλύπτει τό Ίταλικά σχέδια στην Ανατολική Μεσόγειο και στα Βαλκάνια. Ήδη σχεδιάζει, ότι ή Ελλάδα, που μέχρι τώρα ήταν σε ουδετερότητα, θα χρησιμοποιηθεί σαν βάση για την πραγματοποίηση των άπώτερων σκοπών του. Προετοιμάζει τό έδαφος με μία σειρά έκφοβισμών με κορύφωση τον τορπιλισμό της Έλλης Δεκαπενταύγουστο, άνημερα της Παναγίας, μέσα στο λιμάνι της Τήνου.

Ξημερώματα της 28ης Οκτωβρίου 1940 με τελεσίγραφο ή Ίταλική κυβέρνηση ζητεί από την Έλληνική να καταλάβει ή Ίταλία διά των ενόπλων δυνάμεών της, όρισμένα στρατηγικά σημεία του έλληνικού έδαφους. Τά στρατεύματα αυτά δέν παρουσιάζονται ως έχθροί του Έλληνικού λαού. Σκοπό έχουν όπως έμποδίσουν την χρησιμοποίηση της Ελλάδας από την Άγγλία σαν βάση και δέν πρόκειται περί μόνιμου κατοχής. Έξ άλλου έχοντας ή Άγγλία σαν

βάση την Ελλάδα παύει ή ουδετερότητά της.

Τό τελεσίγραφο της 28ης Οκτωβρίου 1940 απορρίπτεται από τον τότε πρωθυπουργό δικτάτορα Ιωάννη Μεταξά, ο οποίος στη συγκεκριμένη στιγμή γινόταν ο έκφραστής της κοινής θέλησης του ελληνικού λαού...

Έτσι πριν 65 χρόνια ο λαός τούτος της

μικρής και τόσο μεγάλης χώρας μας με ένα ιδιαίζοντα και πρωτοφανή ένθουσιασμό ξεκινά, για να αγωνιστεί στα αλβανικά βουνά. Ξεκινά ένα ανισο αγώνα δικαίου κατά της βίας, σε μια εποχή που όλα είχαν παραλύσει από το φόβο των σιδερόφρακτων στρατιών του άξονα Ρώμης - Βερολίνου.

Ο ελληνικός λαός μικρός, μά μεγάλος στην ψυχή, μικρός και προδομένος, πολεμά ακόμη και

*«δίχως απαιθιά και βόλια
για όλου του κόσμου τό ψωμί,
τό φως και τό τραγούδι».*

Οι φαντάροι μας βρέθηκαν τό πρωί της 28ης Οκτωβρίου να κρατήσουν στα φυλάκια τό μεγάλο βάρος, με τά πενιχρά όπλα, άστειά, μπροστά στην τελειότητα και τόν έκουγχρονισμό τών άνειπάλων. Για τόν άνώνυμο στρατιώτη δέν υπάρχουν περιθώρια για σκέψη. Ο άνθρωπος έχει τό ριζικό του, έχει και την πατρίδα του. Τό ριζικό είναι δικό του, μά ή πατρίδα είναι όλων και πρέπει να μένει, να σωθεί. Δέν ώφρελει τίποτε ή ζωή, άν χαθεί ή πατρίδα. Η πατρίδα είναι κάθε βήμα που άπειλει ο έχθρός.

Με αυτή την ιερή φλόγα στην ψυχή ο ελληνικός στρατός σε ελάχιστο χρόνο κατάφερε να έξουδετερώσει τούς Ιταλούς, να καταλάβει την Κορυτσά, τό Άργυρόκαστρο, να μπει στους Άγίους Σαράντα και να μεταβάλει τούς Ιταλούς από έπιθεμένους σε άμυνόμενους. Άκόμη και ή έαρινή έπίθεση τών Ιταλών παρακολουθούμενη από τόν ίδιο τόν Μουσαλίνι έξουδετερώθηκε. Η ελληνική άεροπορία παρά τίς όποιες έλλείψεις έκανε με έξαιρετικό ήρωισμό άισθητή από την άρχή την παρουσία της. Τό δέ ναυτικό κατάφερε να προστατεύσει τίς μεταφορές μας, να προσβάλει τίς μεταφορές του έχθρου από την Ιταλία στην Άλβανία και να προστατεύει τίς άκτές μας από άποβάσεις, έπιθέσεις και βομβαρδισμούς.

Άν και έφυγαν οι έλληνες στρατιώτες με τό χαμόγελο στα χείλη, κι άν υπήρξε ένας διάχυτος ένθουσιασμός για τίς έπιτυχίες κι άν τά τραγούδια της Βέμπω έδιναν κουράγιο στον Έλληνα στρατιώτη και ο' αυτούς που έμεναν στα μέτωπα και άγωνιούσαν, ή πορεία στο μέτωπο δέν

ήταν εύκολη υπόθεση για τούς φαντάρους στα βουνά της Άλβανίας... Χιλιάδες οι νεκροί και οι τραυματίες στην εκπλήρωση του ιερου χρέους!

«...Νύχτα πάνω στη νύχτα βαδίζαμε άσταμάτητα, ένας πίσω απ' τόν άλλο ίδια τυρφοί. Με κόπο ξεκολλώντας τό ποδάρι από τη λάσπη, όπου φορές έκαταβούλιαζε ίσαμε τό γόνατο. Έπειδή τό πιο συχνά ψιγάλιζε στους δρόμους έξω και μέσα στην ψυχή μας. Και τίς λίγες φορές όπου κάναμε στάση να ξεκουραστούμε μήτε που άλλαζαμε κουβέντα, μονάχα σοβαροί και άμίλητοι, φέγγοντας μ' ένα δαδί μία μία μοιραζόμασταν τη σταφίδα. Η φορές πάλι, άν ήταν βολετό, λύναμε βιαστικά τά ρούχα και ξυνόμασταν όσο να μάς πάρουν τά αίματα, ότι μάς είχε άνεβει ή ψείρα ως τό λαιμό κι ήταν αυτό, πιο κι απ' την κούραση άνυπόφερτο... Τέλος κάπου άκουγότανε στα σκοτεινά ή σφυρίχτρα σημάδι ότι κινούσαμε. Και πάλι σαν τά ζά, κινούσαμε μπροστά να κερδίουμε δρόμο πριχού ξημερώσει και μάς βάλλουνε στόχο τά άερόπλινα. Έπειδή ο Θεός δέν κάτεχε από στόχους κι όπως τόχε συνήθειό του, στην ίδια πάντα ώρα ξημέρωνε τό φως. Κι ότι ήμασταν σιμά πολύ στα μέρη όπου δέν έχει καθημερινές και σκόλες, μήτε άρρώστους και γερούς, μήτε φτωχούς και πλούσιους τό καταλαβαίναμε γιατί κι ο βρόντος πέρα απ' τά βουνά, δυνάμωνε όλοένα τόσο που διαβάζαμε τό άργό και τό βαρύ τών κανονιών, τό ξερό και τό γρήγορο τών πολυβόλων, ύστερα και γιατί όλοένα πιο συχνά τύχαινε να άπαντούμε τίς συνοδείες με τούς λαβωμένους. Και σαν άκούγανε για που τραβούσαμε κουνούσαν τό κεφάλι, αρχινώντας ίστορίες για σημεϊα και τέρατα. Όμως έμεις τό μόνο που προσέχαμε ήταν εκείνες οι φωνές στα σκοτεινά οι, οι μάνα μου και κάποτε πιο σπάνια, ένα πιυχτό μουσούνισμα, ίδιο ροχαλητό που έλεγαν όσοι ξέρανε είναι αυτός ο ρόγχος του θανάτου...»

Φαίνεται τέτοιες ήταν οι στιγμές της προσευχής και της πίστης μέσα στο κίνδυνο της μάχης, που πολλοί φαντάροι μας έβλεπαν την Παναγία την Οδηγήτρια μοναδικό καταφύγιο. Την έβλεπαν να στέκει εκεί στην κορυφή, της άνυπεράσπιστης Κορυτσάς να γνέφει. Άλλοι την έβλεπαν με άσπρα, άλλοι μαυροφορεμένη, την άκολουθήσαν πολλές φορές, όπως μαρτυρούν μεγάλοι συγγραφείς και άνταποκριτές δημοσιογράφοι, δίδοντας έλπίδα στη ζωή και παρηγοριά για τόν άδικο θάνατο!

Μεγάλο τό τιμημα του λαού μας στην ιδέα της λευτεριάς. Δέ φτάνουν οι ζωντανοί να μιλήσουν και να έξιστορήσουν. Ίσως πρέπει να ρωτήσωμε τούς νεκρούς, που μείναν άταφοι, σε' άφιλόξενα Άλβανικά βουνά.

«Ήταν γενναϊα παιδιά, με τόν άέρα του άντρα στην περπατησιά, με τά θαμπόχρυσά κουμπιά και τό πιστόλια, με τούς στρατιώτες ζερβά δεξιά και την εκδίκηση της άδικίας μπροστά τους, με τό αίμα πάνω από τά φρύδια. Τά βουνά της Άλβανίας βρόντηξαν, ύστερα λιώσαν χιόνι να ξεπλύνουν τό κορμί τους σιωπηλό ναυάγιο της ζωής και τό

στόμα τους, μικρό πουλί άκελάηδηστο και τὰ χέρια τους, άνοιχτές πλατείες τῆς έρημιᾶς. Βρόντηξαν τὰ βουνα τῆς Άλβανίας, δέν έκλαψαν, γιατί νά κλάψουν, ἦταν γενναία παιδιά».

Χιλιάδες οἱ νεκροί μας, τὰ όρφανεμένα σπῖτα, τὰ κομμένα από τὰ κρουπαγήματα ποδάρια, οἱ περήφανοι έκτελεστές του χρέους.

Μέ τήν ήρωική αντιμετώπιση του φασισμού στό αλβανικό μέτωπο άποκαθίσταται ἡ θέση μας, μιά θέση πού άμφισβητοῦσαν τόσο στον πνευματικό, όσο και στον πολιτικό χώρο, άκόμη και οἱ φίλοι μας.

Ο πόλεμος απέδειξε στην πνιγμένη Εύρωπη, τῆ συνειδητή βούληση του λαού αυτού και τήν αυτοδικαίη θέση του σαν συνεχιστή τῆς μακραίωνης ιστορίας του. Έτσι ἡ Άλβανία υπῆρξε ὁ τάφος του φασισμού, από ένα λαό μικρό αλλά άκατάβλητο...

Σε αὐτή τήν ιστορική στιγμή ἡ έλληνική προσφορά έδειξε τῆ βαθιά πίστη στή δημοκρατία, αν και υπῆρχε δικτατορία στον τόπο. Ἡ έλληνική ψυχή είχε μείνει άνεπηρέαστη από τό φασισμό.

Ένα ἦταν γιά μας τὰ κηρύγματα του ναζισμού. Ο ναζισμός έξεθειάζε τῆ βούληση γιά δύναμη, περιφρόνησε τῆ χριστιανική ήθική, ως ήθική δούλων και άξίωσε νά γίνει ὁ λαός άγέλη, ρομπότ, τυφλός στις διαταγές του άρχηγού. Ἰδιαίτερα από Γερμανούς έπιστήμονες έπιχειρήθηκε θεωρητική κάλυψη και δογματική τεκμηρίωση τῆς φασιστικῆς άποψῆς ὅτι τὰ μικρά κράτη δέν έχουν δικαίωμα ανεξαρτησίας.

*«Κεῖνοι πού πράζαν τό κακό,
τούς πήρε μαῦρο σύννεφο
Ζωή δέν είχαν πίσω τους μέ έλατα
και μέ κρύα νερά.*

*Μέ άρνι, κρασί και ντουφεκιά,
βέργα και κληματαύραο.*

*Παππού δέν είχαν από δρυ
και θεῖο μπουρλοτιέρη,*

*Πατέρα γεμιτζή μόνα πού, χορεύοντας
νάχει δοθεῖ στή λευτεριά του χάρον».*

Ο 19ος και 20ος αἰώνας θεμελίωσαν δυό όριστικές κατακτήσεις του πολιτισμού. Τήν άρχή τῆς αυτοδιάθεσης

των λαών και τήν άρχή των δημοκρατικῶν κυβερνήσεων. Άρχές πού έδωσαν και δίδουν στους ύποταγμένους λαούς τήν ανεξαρτησία τους και στις μάζες τὰ άτομικά τους δικαιώματα και τῆ συμμετοχή τους στο δημοσιο βίο. Σε αὐτά ἦταν αντίθετα τὰ όνειρα και οἱ σχεδιασμοί του Χίτλερ και του Μουσολίνι, γι' αὐτό και κάθε προσπάθεια πού σκοπεύει νά αναβιώσει τέτοια σχήματα είναι καταδικασμένη σε άποτυχία.

Τιμή και δόξα σε κάθε αγωνιστή τῆς προκοπῆς του τόπου τουτου.

Και ἦταν τόσο πολλοί.

Ός τόσο ἡ έλπίδα σε αὐτό τον τόπο δέν έσβησε ποτέ.

Στον τόπο ἦρθαν καλύτερες μέρες. Ξαφνικές έξάρσεις, όπως και τό 1940, κάνουν πολλούς νά έλπίζουν πώς στο έθνος μας φωλιάζει ένας έσωτερικός δαίμονας, τό έλληνικό δαιμόνιο, ὁ θεός τῆς Ελλάδας.

Σήμερα, ως τό όμολογήσωμε, μέ όλα τὰ προβλήματα μας σαν κοινωνία και σαν κράτος έχομε έπιτύχει σημαντικά πράγματα.

Πόσο όμως τὰ παιδιά μας μπορούν νά καταλάβουν τις συλλογικές μνήμες και πώς πρέπει νά δοθοῦν σε αὐτά γιά νά τὰ συγκινήσουν, αλλά και πόσο έτοιμα είναι νά αγωνιστοῦν, ὅποιον άγώνα καλό και γιά ποιο όραμα;

Και μπορεί μέν νά μήν υπάρχει όραμα, στη συνείδηση όμως του έλληνισμού υπάρχουν επιδιώξεις όχι λιγότερο εύγενείς και πραγματοποιήσιμες. Είναι δέ ύποχρέωση κυρίως αυτών πού κυβερνοῦν τις τύχες των μικρών και άθώων νά εξασφαλίσουν τήν πραγματοποίησή τους. Τό έθνος έχει δυνάμεις, έχει θέληση γιά ένα καλύτερο μέλλον. Είναι καιρός πιά νά πραγματοποιηθεῖ ὁ έκουγχρονισμός του κράτους μας, οικονομικά και κοινωνικά. Νά διασφαλισωμε τήν ανεξαρτησία μας μέσα στα έθνικά μας όρια. Νά διασφαλιστεῖ ἡ ειρήνη και ἡ συνεργασία μέ τους άλλους λαούς, ἡ διατήρηση τῆς πολιτισμικῆς ταυτότητας του έλληνισμού τῆς μητρόπολης και τῆς διασποράς μέ πρώτο στόχο τήν ιστορία και τῆ γλώσσα μας και τις άξίες πού εκφράζουν. Έχοντας πλήρη αυτογνωσία του ποιοί είμαστε και μόνο μέ τῆ σωστή άποτίμηση των ιστορικῶν πράξεων θά άφυπνίσωμε τῆ λαυθάνουσα συνείδηση. Ο δρόμος είναι μακρύς και οἱ άπογοητεύσεις πολλές και καθημερινές, πρέπει νά τό παραδεχτοῦμε, όχι όμως δύσβατος.

Έτσι γιά νά βρουν ανάπαυση εκείνοι οἱ νεκροί πού έγιναν άστρα νά φωτίζουν τῆ μνήμη μας, πόσο έμεῖς δικαιοῦμαστε νά επικαλοῦμεθα τους στίχους του ποιητή:

*«Τῆς πατρίδας μου όμοιώθηκα
μές τις πέτρες τῆς άνθισα και μεγάλωσα.
Των φρονιάδων τό αίμα μέ φως ξεπληρώνω.
Μακρυνή μητέρα, ρόδο μου, άμάραντο».*

Η ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΝΘΡΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΡΗΤΗΣ κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ

Ἡ Αγία καὶ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξέλεξε παμφηγεῖ τὴν 30ῃ Αὐγούστου νέο Ἀρχιεπίσκοπο Κρήτης τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Εἰρηναῖο. Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης, ἀπόφοιτος τῆς γεραρᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, ἐπὶ τριακονταετία καὶ πλέον διηκόνησε ὡς Ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τὴν Ἐκκλησία τῆς Κρήτης καὶ εἰδικότερον εἰς τὴν Ἱερά Μητρόπολη Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου. Πρὸ τῆς ἐκλογῆς του, (Φεβρουάριος τοῦ 1975), διηκόνησε ὡς Σχολάρχης στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Κρήτης, Πρωτοσύγκελλος στὴν Ἱ. Μητροπόλιν Κισάμου καὶ Σελίνου, Ἱερατικῶς Προϊστάμενος στὴν Ἑλληνορθόδοξο Κοινότητα Μπρίστολ (Ἀγγλίας) ὅπου καὶ ὀλοκλήρωσε τὸν κύκλο τῶν μεταπτυχιακῶν του σπουδῶν. Ἀπὸ τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1975 ἕως καὶ τὴν ἡμέρα τῆς ἐκλογῆς του εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης, (30-8-2006), ἐπιτέλεσε πολῦτιμο καὶ πολὺπλευρο ἔργο στὴν Μητροπολιτικὴν του περιφέρειαν.

Ποιμαντικῆ-πνευματικῆ-κοινωνικῆ καὶ πολιτιστικῆ ἢ διακονία του ἀγκάλιασε τὴν ζωὴ ὀλοκλήρης τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῶν Χανίων. Ἐπιμορφώνει τὸν ἱερό κληρο του μὲ συνάξεις, συνέδρια, ὁμιλίες, κ.ἄ., χειροτονεῖ νέους Ἱερεῖς, ἐγκαθιδρύει μοναχικὲς ἀδελφότητες σὲ μοναστήρια τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ (Ἱ. Μονὴ Χρυσοπηγῆς, Ἱ. Μονὴ Γουβερνέτου), ἀνακαινίζει ἱστορικὰς Ἱ. Μονὰς (Ἁγίας Τριάδος Τζαγκαρόλων, Ἁγίου Γεωργίου Καρυδίου καὶ Ἁγίου Γεωργίου Χαροδιᾶς), θεμελιώνει, ἀνακαινίζει καὶ ἐγκαινιάζει δεκάδες Ἱερῶν Ναῶν, ἀνακαινίζει τὸ Ἐπισκοπεῖο του, κτίζει Πνευματικὸ Κέντρο μὲ πολυσχιδῆ δραστηριότητα, ἰδρύει τὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ῥαδιοφωνικὸν σταθμὸν «Μαρτυρία», (μὲ εἰκοσιτετράωρο πρόγραμμα πνευματικῆς οἰκοδομῆς), ἰδρύει τμημα Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, δημιουργεῖ σταθερὰ καὶ μόνιμα ἐγκαταστάσεις Κατασκηνώσεων «Ἅγιος Παῦλος» ὅπου φιλοξενοῦνται ἑκατοντάδες παιδιὰ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνες, μεριμνᾷ γιὰ τὴν εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κρήτης, ἱεουργεῖ, κηρύττει, διδάσκει, νοθετεῖ, ἐξομολογεῖ, ἐπισκέπτεται καὶ στηρίζει τοὺς ἀνθρώπους στὸν πόνο τους, (ἀσθενεῖς, εὐπαθεῖς ὀμάδες, ἀνήμπορους καὶ ἐμπεριστατούς). Ἀδιάλειπτο καὶ ἀνύστακτο τὸ ἐνδιαφέρον, ἡ μέριμνα, ἡ ἀγωνία καὶ ἡ προσευχὴ του γιὰ ὅλους καὶ γιὰ ὅλα. Παράλληλα καὶ μαζὶ μὲ ὅλα αὐτὰ τὸ Σεπτὸ Κέντρο τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸ Οἰκουμενικὸν μας Πατριαρχεῖο, τοῦ ἀναθέτει κατὰ καιροὺς ὑψηλὰς ἀποστολὰς (ἐντός καὶ ἐκτός Ἑλλάδος) τίς ὁποῖες φέρνει ἐπιτυχῶς εἰς πέρας.

Τῆς παμφηφοῦς ἐκλογῆς του ἀπὸ τὴν Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης ἀκολούθησε ἡ ἐνθρόνισή του στὸν Ἱερό Μητροπολιτικὸν Ναὸ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ Ἡρακλείου, τὴν Κυριακὴ 24 Σεπτεμβρίου, παρουσία ἐκπροσώπων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Ἀρχιερέων ἀποφοίτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, ὡς καὶ ἐκπροσώπων τῆς Κεντρικῆς Ἐξουσίας καὶ τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ πλήθους κόσμου.

Θεομικτορικές Έορτές και Άκολουθίες τοῦ καλοκαιριοῦ

(ΜΕΡΟΣ Β')¹

Τοῦ κ. Λουπάση Γεωργίου - Φιλολόγου

(Συνέχεια ἀπό τό προηγούμενο)

4. ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Γνώρισμα τῶν ἐορτῶν πού ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει στό ἐορτολόγιό της γιά τή Θεοτόκο εἶναι ἡ χαρά. Χαρά τῶν ἀνθρώπων, διότι ἡ «Ἐψηλοτέρα τῶν Οὐρανῶν» ἐγίνε «κλίμαξ δι' ἧς κατέβη ὁ Θεός» ἐπί γῆς καί διότι ἀνοίξε τό δρόμο τῆς σωτηρίας καί τῆς λυτρώσεως τῶν ἀνθρώπων. Τό αἶσθημα αὐτό εἶναι κυρίαρχο καί σίς μικρότερες (ἂν ἐπιτρέπεται ὁ χαρακτηρισμός) καί σίς μεγάλες ἐορτές τῆς Παναγίας, Εἰσόδια, Εὐαγγελισμό, ἀκόμη καί Κοίμησι, παρά τό ὅτι συνδέεται μέ τή μετάστασι τῆς Θεοτόκου. Τό ὅτι ὁμως «ἐν τῇ Κοιμήσει τόν κόσμον οὐ κατέλιπε» καί τό ὅτι γιά τήν ἴδια ἦταν μεγάλη ἡ χαρά πού πῆγε κοντά στόν Υἱό της ἐξαλείφει τό πένθιμο κλίμα ἀπό τήν ἐορτή καί τήν περιβάλλει μέ ὑπέρλαμπρο φῶς - Πάσχα τοῦ καλοκαιριοῦ χαρακτηρίζεται ἡ ἐορτή τῆς Κοιμήσεως.

Ἄπαρχή ὄλων αὐτῶν τῶν ἐορτῶν εἶναι κατά φυσικό λόγο ἡ ἐορτή τοῦ Γενεθλίου της Θεοτόκου. Εἶναι ἐπίσης θεμέλιο ἐπί τοῦ ὁποίου οἰκοδομεῖται ἡ χαρά γιά τήν ὁποία ἐγίνε λόγος, ἀφοῦ κατά τόν ὕμνωδό

«καρπός εὐκλεέστατος ἡμῖν ἐδόθη ἡ θεόπαις Μαρία ἀνοίγουσα πᾶσι τήν εἴσοδον τοῦ Παραδείσου». Καί ἄλλος ὕμνωδός βεβαιώνει: «ἡ παγκόσιος χαρά ἐκ τῶν δικαίων ἀνέτειλεν ἡμῖν, ἐξ Ἰωακείμ καί τῆς Ἄννης». Κατά τό Δοξαστικό, «ὁ κόσμος σὺν αὐτῇ ἀνακαινίζεται», κατά τό ἀπολυτίκιο «ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε, χαράν ἐμήνυσε πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ». Χαρά δικαιολογημένη, ἀφοῦ «ἀπαρχή τῆς ἡμῶν σωτηρίας σήμερον γέγονεν».

Οἱ πλήρεις ἀγαλλιάσεως ἀναφωνήσεις πού συναντᾶμε στήν ὕμνογραφία τῆς ἡμέρας δικαιολογοῦνται ἀπολύτως, ἂν λάβουμε ὑπ' ὄψη ὅτι οὐσιαστικῶς σήμερα μέ βάση τό σχέδιο τῆς θείας οικονομίας ξεκινᾶ ἡ ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ - ἂν καί θά μπορούσε νά ἀνατρέξει κανεῖς μέχρι τήν ἐορτή τῆς συλλήψεως τῆς Ἁγίας Ἄννης. Ἀπό γονεῖς προχωρημένης ἡλικίας, ἀπό γυναίκα στείρα γεννᾶται ἡ Μαρία καί γιά νά ἀνταμειφθοῦν οἱ προσευχές καί ἡ εὐσέβεια τῶν γονέων της καί γιά νά γίνει τό σκεῦος διά τοῦ ὁποίου θά σαρκωθεῖ ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ὄντως «παράδοξον θαῦμα» σέ βαθμό ἴδιο μέ τό θαῦμα πού συντελεῖται, ὅταν ἡ Μαρία ὀλοκληρώνει τήν ἐπί γῆς σωματική παρουσία της. Παράδοξον θαῦμα, ὅπως κατά πλεονασμό περίπου ὀρίζουν ποιητές, πού ὕμνησαν τίς δύο αὐτές μεγάλες ἐορτές. Θά λέγαμε ὁμως ὅτι παράδοξον θαῦμα εἶναι ἡ ἴδια ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ φέρει τήν ἀνθρώπινη φύση. Ὅπως θά λέγαμε ὅτι οἱ ἐορτές πού ἔχομε πρός τιμήν της

είναι ένας επαναλαμβανόμενος Εύαγγελισμός - των ανθρώπων όμως.

Ο χριστιανός της εποχής μας, ό οποίος γνωρίζει αυτή τη μεγάλη σειρά των Θεομητορικών εορτών, πρέπει να έχει υπ' όψη του και την ιστορία τους. Ότι π.χ. τιμή στο πρόσωπο της Θεοτόκου αποδιδόταν πάντοτε, ναοί όμως στο όνομά της και αντίστοιχες εορτές, μάλιστα οι μεγάλες, εμφανίστηκαν και καθιερώθηκαν μεταξύ του 4ου και του 6ου αιώνα. Άφορμή ήταν αίρετικές απόψεις και μάλιστα του Νεστοριανισμού, τις οποίες η Έκκλησία πολέμησε κηρύσσοντας ότι η Παναγία ήταν όχι μόνο Χριστοτόκος, αλλά και Θεοτόκος.

5. ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ

Εκκύκλος των εορτών για τις οποίες γίνεται λόγος στη σειρά αυτή κλείνει την 24η Σεπτεμβρίου, ημέρα κατά την οποία «ανάμνησιν ποιούμεθα του έν Μυρτιδιόις των Κυθέρων τελεσθέντος θαύματος της Θεοτόκου εις τόν πρό της θαυματουργού αυτής εικόνας κείμενον παράλυτον, οστις ίαθής άππληθε περιπατών εις τόν οίκον αυτού». Το ιστορικό της εορτής έχει ως εξής:

Σέ δασώδη και δύσβατη περιοχή του δυτικού άκρου των Κυθέρων υπήρχε κρυμμένη, άγνωστο από πότε και με ποιο τρόπο, ένδεχομένως όμως από τόν καιρό της Εικονομαχίας, εικόνα της Θεοτόκου μέ τόν Χριστό στην άγκαλιά της. Η ύπαρξη της εικόνας αυτής αποκαλύφθηκε μέ θαυμαστό τρόπο σέ εύσεβη χωρικό, ό οποίος βρέθηκε κοντά στό σημείο στό οποίο ήταν κρυμμένη. Μία φωνή πού έρχόταν άγνωστο από πού, τόν όδηγησε μέσα στά κλαδιά μιας μυρτιάς και στη χαριτόβρυτη εικόνα της Παναγίας. Πλήρης εύγνωμοσύνης και μέ τη βοήθεια και των άλλων κατοίκων του νησιού έκαθάρισε τόν τόπο εκείνο και άνήγειρε μικρό ναό μέσα στόν οποίο τοποθετήθηκε ή άνευρεθείσα εικόνα. Ο χωρικός αυτός έγινε μοναχός και αφιερώθηκε στην ύπηρεσία του ναού για τό υπόλοιπο της ζωής του. Μετά από αυτόν άλλος μοναχός όνόματι Λεόντιος αύξησε τό ναό και έκτισε κελιά για φιλοξενία των προσκυνητών, πού άρχισαν ήδη νά συρρέουν, καθώς ή φήμη της θαυματουργού εικόνας άπλωνόταν όλοένα και περισσότερο. Ήταν όμως πλέον φανερό ότι ό ύφιστάμενος ναός δέν έξυπηρετούσε τις άνάγκες των πιστών, γι' αυτό έπρεπε νά ανοικοδομηθεί μεγαλύτερος ναός. Τουτό έγινε περί τά μέσα του 19ου αιώνα από τόν

Άξιον έστιν.

Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας

ιερομόναχο Άγαθάγγελο Καλλιγέρο: νέος ναός περικαλλής μέ περισσότερα κελιά και μέ ύψηλό κωδωνοστάσιο άνηγέρθη στη θέση του παλαιού και στό σημείο στό οποίο είχε άνευρεθεί ή θαυματουργός εικόνα.

Άπό τότε πού ή εικόνα της Παναγίας τοποθετήθηκε στόν πρώτο μικρό ναό, άρχισαν νά τελούνται διάφορες εορτές πρός τιμήν της Θεομήτορος. Μεταξύ των άλλων άξίζει νά σημειωθεί ότι πολλοί εύσεβείς χριστιανοί μετέβαιναν στό ναό κατά τό πρώτο δεκαπενθήμερό του Αυγούστου και διέμεναν στα κελιά, πού είχαν κτισθεί, και παρακολουθοϋσαν έν κατανύξει τις παρακλήσεις της Παναγίας και τις άλλες ακολουθίες. Αυτή ή συνήθεια όνομαζόταν δεκαπεντισμός. Άπό τις υπόλοιπες εορτές μεγάλης σημασίας ήταν αυτή, πού τελούσε κάποιος πιστός όνομαζόμενος Θεόδωρος Κουμπανιός την 24η Σεπτεμβρίου, 40 ημέρες μετά την εορτή της Κοιμήσεως. Ήταν έορτασμός πανηγυρικός, κατά τόν οποίο ψαλλόταν ή άσματική ακολουθία της Κοιμήσεως. Ο εύσεβής όμως αυτός άνθρωπος έμεινε παράλυτος και επί σειρά έτών δέν ήταν σέ θέση νά μεταβεί στό ναό για τόν έορτασμό. Έφρόντιζε όμως μέ δαπάνη δική του νά πηγαίνουν στην εορτή τά παιδιά του και συγγενείς του. Μέ όδύνη ψυχής έβλεπε νά πλησιάζει τό τέλος της ζωής

του χωρίς αὐτός νά μπορεῖ νά μεταβεῖ γιά τελευταία ἔστω φορά νά προσκυνήσει τή θαυματουργή εἰκόνα. Ὡσπου ἔδωσε ἐντολή στά παιδιά του νά τόν μεταφέρουν μέ φορεῖο κατά τήν παραμονή τῆς ἑορτῆς, γιά νά προσκυνήσει. Κατά τήν παράδοση, ἐνῶ ψαλλόταν ὁ ὄρθρος περί τά μεσάνυκτα, ἀκούστηκε κρότος σάν ἀπό στρατιῶτες, πού ἐξαπολύουν ἐπίθεση. Οἱ παρευρισκόμενοι προσκυνητές νόμισαν ὅτι ἐπρόκειτο γιά πειρατές, καί γιά νά σωθοῦν ἐτράπησαν σέ φυγή. Ἐμεινε μόνος ὁ παράλυτος πάνω στό φορεῖο του καί παρακαλοῦσε μέ δάκρυα τήν Παναγία νά τόν θεραπεύσει, γιά νά γλιτώσει καί αὐτός.

Πράγματι, κάποια στιγμή ἀνέκτησε τίς δυνάμεις του, σηκώθηκε καί ἄρχισε νά τρέχει. Διαπίστωσε ὅμως ὅτι κανεῖς ἐχθρός δέν ὑπῆρχε ἐκεῖ, καί κατάλαβε ὅτι ἐπρόκειτο γιά θαυμαστή μεσολάβηση τῆς Θεοτόκου: μέ εὐσχημο τρόπο ἀπομακρύνθηκαν οἱ ὑπόλοιποι προσκυνητές, ἔμεινε μόνος του καί ἀνέκτησε τήν υἰγεία του διά τῶν θερμῶν δακρῶν καί παρακλήσεων πρὸς τήν Θεοτόκο. Ἐκάλεσε κατόπιν τοὺς ἄλλους προσκυνητές νά ἐπανέλθουν, καί ὅλοι μαζί δοξάζοντας τόν Θεό καί τήν Θεοτόκο παρακολούθησαν καί τό ὑπόλοιπό τῆς ἑορτῆς.

Καί ἄλλα θαύματα ἀκολούθησαν καί ἐξακολουθοῦν μέχρι σήμερα. Ἐν τῷ μεταξύ δέ ὁ Σωφρόνιος Πάγκαλος, ἐπίσκοπος Κυθήρων, περί τά μέσα τοῦ 17ου αἰ. ἐποίησε ἀσματική ἀκολουθία, ἡ ὁποία ἐξεδόθη γιά πρώτη φορά στήν Ἑνετία τό 1744. Ἡ ἀκολουθία αὐτή ψάλλεται πλέον κατά τή μεγάλη ἑορτή τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης. Ἀπό αὐτήν προέρχονται τά ἐπόμενα μέλη, Δοξαστικό τῶν Αἰῶν καί Ἀπολυτίκιο ἀντιστοίχως.

«Ὁπου ἐπισκίαση ἡ χάρις σου, Πανάχραντε,

Θεοτόκος ἡ Βάτος,
Ἁγ. Μηνῶς Ἡρακλείου

ἐκεῖθεν τῶν ἀνιάτων ἀληθδόνων διώκεται ἡ δύναμις τίς γάρ μετοχή φωτός πρὸς σκότος, ἡ εὐεργετικῶν ἀγαθῶν πρὸς τιμωρίαν ἀθεράπευτον; Διό καί ἡμᾶς τῇ κραταιᾷ τῆς εὐσπλαγχνίας σου σκέπη προσπρέχοντες μή ὑπερίδης, δεόμεθα ἀλλ' ἐν τῇ τῆς δυνάμεώς σου φρούρησον σκέπη, Μαρία, Χριστιανῶν τό καύχημα».

«Λαί, νῦν κροτήσωμεν, δεῦτε, τὰς χεῖρας πιστῶς καί ἄσωμεν ἄσματι τῇ Θεομήτορι ἐν πόθῳ κραυγάζοντες· χαῖρε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων· χαῖρε ἡ σωτηρία τῶν τιμῶντων σέ πόθῳ· χαῖρε ἡ τῷ παραλύτῳ τήν ἴασιν βραβεύσασα».

[1] Τό παραπάνω κείμενο ἀναγνώσθηκε κατά τή διάρκεια ἐκδηλώσεως τοῦ Συνδέσμου Ἱεροσηματῶν Ν. Χανίων «ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΚΡΗΣ». Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε στόν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναό τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Χανίων, στίς 9 Ὀκτωβρίου 2005. Ἡ δημοσίευση ἀφιερώνεται στή μνήμη τῆς μητέρας μου Μαρίας (*10.10.2005), τό γένος Δημητριάδη, ἀπό τά Παλαιά Ροῦματα Κισάμου.

ΕΝΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

ΕΝΟΡΙΑ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΚΙΣΑΜΟΥ

Τοῦ Αἵθεσ. Ἀντωνίου Κουμῆ.
Ἐφημερίου τῆς Ἐνορίας Ἀγ. Γεωργίου Πύργου Κισάμου

Ἡ Ἐνορία Ἀγίου Γεωργίου Πύργου Καστελλίου, περιλαμβάνει τούς παρακάτω Ἱερούς Ναούς:

1. Τόν Ἱερό Ναό Ἀγίου Γεωργίου (Καθεδρικό)
2. Τόν Ἱερό Ναό Ἀγίου Νικολάου (Παρεκκλήσιον) - (6 Δεκεμβρίου)
3. Τόν Ἱερό Ναό Ἀγίου Ἰωάννου-Ντάμιαλη (Ἐξωκκλήσιον) - (Γενέθλιον Προδρόμου) - (24 Ἰουνίου)
4. Τόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Μύρωνος (Ἐξωκκλήσιον) - (17 Αὐγούστου)
5. Νεόκτιστος Ἱερός Ναός Ἀγίου Νικολάου (Πάνω Πύργος) - (6 Δεκεμβρίου)

Ὁ οἰκισμός Πύργου ἔγινε Ἐνορία ὕστερα ἀπό ἀπόφαση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου πού δημοσιεύτηκε στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως διά Βασιλικῆς Διατάγματος (1960).

Στή θέση τοῦ νέου Ἱεροῦ Ναοῦ ὑπῆρχε παλιός Ἱερός Ναός, ὁ ὁποῖος κτίσθηκε ἐκ θεμελίων τό ἔτος 1951 καί τελείωσε τό 1953. (Τά ἐγκαίνιά του ἔγιναν τήν 1η Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1953).

Ὁ παλιός ναός ἦταν πολύ μικρός, πετρόκτιστος, χωρίς ἀγιογραφίες, ἀπλός καί λιτός, μέ μερικές εἰκόνες τοῦ τέμπλου πού σώζονται μέχρι σήμερα καί βρίσκονται σέ προθῆκες στόν πρόναο τοῦ νέου Ναοῦ.

Αὐτές εἶναι:

- α) Εἰκόν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (1886)
- β) Εἰκόν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου (1886) καί
- γ) Εἰκόν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου (1886)
- δ) Εἰκόν (φρονητή) τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου (16ος αἰώνας)

Ὅλα τά ἄλλα εἶδη, εἰκόνες, σκεύη, ἱερά βιβλία, πού κοσμοῦν τόν Ἅγιο Γεώργιο, προσφέρθηκαν ἢ ἀγοράσθηκαν ἀπό τούς χριστιανούς καί τά ἐκάστοτε

Ὁ Καθεδρικός Ἱ.Ν. Ἀγ. Γεωργίου

ἐκκλησιαστικά Συμβούλια μεταγενέστερα, δηλαδή μετά τό 1960.

Σώζεται ἐπίσης ἡ μικρή καμπάνα τοῦ παλαιοῦ ναοῦ, πού πάνω της εἶναι χαραγμένη ἡ χρονολογία 1886, μέ ἀριθμό 184 ἡ ὁποία φυλάσσεται στό γραφεῖο τοῦ ναοῦ καί ἀποτελεῖ ἱερό κειμήλιο.

Ἡ παράδοση λέει ὅτι ὁ μικρός ναός τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἦταν ἀπό τούς λίγους πού ἐπέτρεπαν οἱ Τοῦρκοι, τά χρόνια της δουλείας, νά εἰσέρχονται οἱ χριστιανοί καί νά προσεύχονται. Οἱ Τοῦρκοι ἐφοβοῦνταν καί μάλιστα πολλοί ἀπ' αὐτούς πίστευαν στόν Ἅγιο.

Γύρω ἀπό τόν παλιό ναό ὑπῆρχε Κοιμητήριο, εἰς τό μικρό οἰκόπεδό του καί τό ὁποῖο μεταφέρθηκε μετά τό κτίσιμο τοῦ νέου ναοῦ στό Κοιμητήριο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Παρθενῶνος, πού εἶναι καί τό μοναδικό μέχρι σήμερα τῆς κωμοπόλεως τοῦ Καστελλίου.

Ἡ ἔκταση τῆς Ἐνορίας Πύργου εἶναι ἀρκετά με-

Ἡ Εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου

γάλη καί ὀρίζεται ἀπό τὰ ἐξῆς ὄρια:

Ἀπό ἀνατολᾶς, ἀρχίζει μέ τὸ δρόμο ὄξω ἀπὸ τὸ παλιό τελωνεῖο καί προχωρεῖ πρὸς τὰ νότια μέχρι τὸν οἰκισμό Πλακούρια Καστελλίου.

Ἀπὸ βόρεια ἀπλώνεται μέχρι τὰ ὄρια τῆς Ἑνορίας Καλυβιανῆς, μέχρι δηλαδή καί τὸν Ἅγιο Ἰωάννη (Νταμιαλη).

Ἀπέναντι τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ βρίσκεται τὸ Γραφεῖο καί ἡ αἴθουσα (Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἑνορίας) καί μικρὴ ἀποθήκη.

Σ' αὐτοὺς τοὺς χώρους:

Βρίσκεται ἡ Ἑνοριακὴ βιβλιοθήκη, (πολλὰ ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς εἶναι δωρεὰ τῆς κ. Ἀγγελικῆς Τοικαλάκη (Φιλολόγου)

Καλύπτει τίς ἐκδηλώσεις καί συνεστιάσεις σέ διάφορες ἐορτές καί ὁμιλίες πού γίνονται στὴν Ἑνορία.

Φιλοξενεῖ παιδιά τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου, πού ἀπὸ τὸ 1987 λειτουργεῖ μία φορά τὴν ἐβδομάδα μέ κατηχητὴ τὸν ἱερέα - ἐφημέριο.

Προσφέρεται καφές στὰ Μνημόσυνα τῶν ἀνθρώπων μας.

Πραγματοποιοῦνται οἱ ἐκδηλώσεις τοῦ Συλλόγου Γυναικῶν τῆς Ἑνορίας, ὁ ὁποῖος βοήθησε καί στὸν ἐξοπλισμὸ τῆς Ἑνοριακῆς αἴθουσας.

Στοὺς χώρους αὐτοὺς στεγάστηκε ἐπίσης γιὰ τρία ἔτη δωρεάν, τὸ 2ο Νηπιαγωγεῖο Κισάμου. Ὅλους μας γέμιζε χαρὰ ἡ παρουσία τῶν μικρῶν παιδιῶν στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας μας.

ΕΦΗΜΕΡΙΟΙ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ

Ἐφημέριοι τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου καί τῆς Ἑνορίας Πύργου πού διακόνησαν καί ἐργάστηκαν γι'αὐτὴν καί τίς ψυχές τῆς, σέ διάφορα χρονικά διαστήματα, εἶναι:

Δημήτριος Σημαντηράκης

Στυλιανὸς Κουμπράκης
Εὐάγγελος Σφρακιανάκης - (Ἐφημέριος
Σπηλιάς)

Δημήτριος Μαραγκοδάκης

Κωνσταντῖνος Στραβουδάκης

Παντελεήμων Σαμψάκης

Ἀντώνιος Ψαράκης

Ἀντώνιος Κουμής

Ὡς Διάκονοι ὑπηρέτησαν:

Θεοδόσιος Πατεράκης (Ἀρχιμανδρίτης)

Παναγιώτης Γιακουμάκης - (Ἐφημέριος
Καλαθενῶν Κισάμου)

Νικόλαος Ἡλιάκης - (Ἐφημέριος Κερῶς)

Τίτος Σφρακιωτάκης - (Ἐφημέριος Τοπολιῶν).

ΕΞΟΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ

Α. ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ (ΝΤΑΜΙΑΛΗΣ)

(24 Ἰουλίου)

Ὁ Ἱερός Ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου βρίσκεται δυτικὰ τῆς Ἑνορίας καί στὰ σύνορα μέ τὴν Ἑνορία Καλυβιανῆς Γραμπούσας. Εἶναι κτισμένος μέσα σ' ἓνα σπήλαιο στὴν τοποθεσία (Ντάμιαλης)= Ἡ ντάμια τοῦ Ἄλῃ= Σταύλος τοῦ Τούρκου κτηνοτρόφου Ἄλῃ.

Μ'αὐτὴ τὴν ὀνομασία εἶναι γνωστὴ καί ἡ ἐκκλησία στὸν περισσότερο κόσμον. Ὁ ναὸς κατὰ τὴν παράδοση καί ἀπὸ διηγήσεις παλαιότερων, ἐπὶ Ἀρχιερατείας Ἀνθίμου Λελεδάκη, Ἐπισκόπου Κισάμου καί Σελίνου, ἔχει ἱστορία πολλῶν αἰώνων. Καί θεωρεῖται καί αὐτὸς θεμελιωμένος ἀπὸ τὸν μεγάλο πατέρα τῆς Δυτικῆς Κρήτης Ἅγιο Κύρ Ἰωάννη τὸν Ξένο, ὁ ὁποῖος περνώντας πρὸς τὰ Μεσόγεια πιθανόν νὰ διανυκτέρευσε στὸ Σπήλαιο.

Στὶς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων ἔμεινε ὁ τόπος αὐτὸς ἱερός.

Σιγά - σιγά, εὐσεβεῖς χριστιανοί, παιδιά τῶν Οἰκοτροφείων τῆς Μητροπόλεώς μας καί ψαράδες τῆς περιοκῆς Πύργου, μετέφεραν μέ βάρκες τὰ οἰκοδομικά ὑλικά, ἐπειδὴ τότε δέν ὑπῆρχε δρόμος καί ἔκτισαν τὸ Ναό, ὅπως εἶναι σήμερα.

Σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια πρωτοστάτησαν οἱ Ἄντων. Κατοικανδραράκης, Ἐμμ. Κριεζῆς καί Δημ. Βασμαρῆς.

Οἱ εἰκόνες εἶναι ἀγιογραφημένες ἀπὸ τὸν ἀγιογράφο Ἰωάννη Ἀνουσάκη, πάνω σέ μάρμαρο γιὰ νὰ ἀποφεύγεται ἡ ὑγρασία.

Ὁ Ναὸς τὸ χειμῶνα καί μέχρι καί τὸν Μάιο στάζει καί γεμίζει νερά καί ἡ Θ. Λειτουργία εἶναι ἀδύνατο νὰ γίνει. Ὅμως πολλές Παρακλήσεις καί πολλὰ Ἀποδείπνα γίνονται κατὰ παράκληση πολλῶν χριστιανῶν πού ζητοῦν τὴ βοήθεια καί πρεσβεία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου. Καί πράγματι ὁ Ἅγιος ἔχει πρεσβεύσει καί μεσιτεύσει καί βοηθᾷ τοὺς πε-

ραστικούς. Όσα ατυχήματα έχουν γίνει στο μέρος αυτό, κανείς δέν έπαθε απολύτως τίποτα.

Η προσέλευση του κόσμου κατά την παραμονή και την ημέρα της Έορτης είναι μεγάλη. Τελεΐται Μέγας Έσπερινός, τίς περισσότερες φορές Άρχιερατικός, μετά θείου κηρύγματος και άρτοκλασίας. Κατόπιν ψάλλεται Παράκληση του Άγίου, μέσα στο Ναό. Έπειδή είναι και πέραςμα πολλών αυτοκινήτων καθημερινά, ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες, πολλοί κατεβαίνουν να κάνουν τό σταυρό τους, να ανάψουν τό κεράκι τους και να ξαποστάσουν στη δροσιά του Σπηλαίου ή να κάμουν τό μπάνιο τους στην όμορφη θάλασσα.

Έχει καθιερωθεί σπουδαίο ιερό προσκύνημα της Ένορίας και γενικά του Καστελλίου.

Έπίσης τά Μυστήρια που τελοΐνται είναι πολλά, ιδίως τό καλοκαίρι.

Θεία Λειτουργία και Ίερά Πανήγυρις, τελεΐται και στίς 20 Ίουλίου, ημέρα της έορτης του Προφήτου Ήλιου, καθ' ό τι υπάρχει εικόνα επί του τέμπλου. Και σ'αυτή την έορτή έρχεται πολύς κόσμος.

Στίς 29 Αυγούστου, ημέρα της Άποτομής της Τιμίας Κεφαλής του Προδρόμου, με εισήγηση του έφημερίου π. Αντωνίου Κουμή, καθιερώθηκε να τελεΐται Θ. Λειτουργία, έξω και άπέναντι του Ίερου Ναού, που υπάρχει μικρότερο Σπήλαιο, και άνάβει καντύλι και εικόνα του Τιμίου Προδρόμου. Πρώτη Θ. Λειτουργία έγινε στίς 29 Αυγούστου 1994 και ό κόσμος που έφτασε ήταν πολύς. Εύχή και παράκληση, να λειτουργείται πάντα τό Σπήλαιο στίς 29 Αυγούστου.

Β. ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (6 Δεκεμβρίου)

Ό Ίερός Ναός του Άγίου Νικολάου, είναι παλαιός ναός, πετρόκτιστος, Βασιλικού ρυθμού, με σκέ-

Ό Ί.Ν. του Τιμίου Προδρόμου (Ντάμιαλη)
Παρεκκλήσιον της Ένορίας

πη από κεραμίδια. Είναι ό μοναδικός ναός του Άγίου Νικολάου στο Καστέλλι και πιθανόν να κτίστηκε από

Η μικρή καμπάνα του παλαιού Ναού, που πάνω της είναι χαραγμένη ή χρονολογία 1886. Σήμερα φυλάσσεται στο γραφείο του Ναού.

κατοίκους ψαράδες, που έχουν προστάτη και βοηθό τους τόν Άγιο.

Η τιμή από τους Καστελλιανούς και ιδιαίτερα όσους άσχολοΐνται με τό εύλογο έπάγγελμα του άλιέως, είναι μεγάλη και αυτό φαίνεται κατά την παραμονή και την ημέρα της Έορτης του Άγίου.

Ό Ναός βρίσκεται μέσα στην κατοικημένη περιοχή, σχεδόν άόρατος, χωρίς μεγάλη αύλη και κοντά στους τοίχους γειτονικών σπιτιών.

Τό δάπεδο του Ναού ήταν άρχικά ένα μέτρο περίπου κάτω από τό έδαφος και από μαρτυρίες των γειτόνων, μαθαίνουμε ότι δέν υπήρχαν εικόνες, τέμπλο κ.λ.π. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας ήταν σταΐλος.

Άργότερα οι γείτονες, που υπεραγαποΐν τόν Άγιο και τόν οΐκο του, φρόντισαν και διαμορφώθηκε και εύπρεπίστηκε και σήμερα δέν στερείται απολύτως τίποτα.

Όλες οι εικόνες είναι έργα του άγιογράφου Ίωάννου Άνουςάκη, σύντοπιτη μας και Άρχοντος Πρωτομάλτου.

Στην ανακαίνιση πρωτοστάτησε ή Χρυσάνθη Κοντογιάννη (Κοντογιάννενα).

Ό Ναός εγκαινιάστηκε στίς 6 Δεκεμβρίου 1946 από τόν τότε Έπίσκοπο Κισάμου και Σελίνου, Εϋδόκιμο Συγγελάκη.

Τό τέμπλο είναι καινούριο, έργο του Έμμ. Ξυπολιτάκη και υπήρξε δωρεά των πιστών ένοριτών μας.

Άργότερα τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο, με την ύπ αριθμ. 43/29-7-2000 άπόφασή του, που επικυρώθηκε από τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο, άγόρασε δίπλα από τό Ναό οΐκία 84 τ.μ. με αύλη, την όποία χρησιμοποιεί έκτοτε ως αίθουσα και έξυπηρετεί τους χριστιανούς στο πανηγύρι του Άγίου.

Γ. ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΜΥΡΩΝΟΣ (17 Αύγούστου)

Ό Ίερός Ναός του Άγίου Μύρωνος, βρίσκεται δυτικά και στην κορυφογραμμή πίσω στην όποία βρίσκεται ή Ένορία Καλυβιανής. Ό Ίερός Ναός άκούγεται και ως "Μοναστηράκι" από παλαιότερων χρόνων.

Στό Ναό αυτό φτάνει κάποιος με χωματόδρομο διασχίζοντας τόν Πάνω Πύργο.

Κτίστηκε τό έτος 1958 από τούς Πυργιανούς καί τούς ψαράδες, πού Ίωως θέλψαν νά μεταφέρουν τήν Έορτή καί Πανήγυρη τού Άγίου από τό Συγκλιό (Αντικήθυρα) πού τιμάται ό Άγιος.

Κτίστηκε πάνω στά έρείπια παλαιού Ναού, τού όποίου διακρίνονταν τά θεμέλιά του καί παλαιότερα πήγαιναν οί γυναΐκες καί θύμιζαν τήν Μ. Παρασκευή καί άλλες ήμέρες τού χρόνου. Ίωως ύπηρχε Μονή στό μέρος αυτό. Ό ναός αυτός λέγεται ότι ήταν άφιερωμένος στην Μεταμόρφωση τού Σωτήρος.

Ό Έρός Ναός τού Άγίου Μύρωνος, πανηγυρίζει στις 17 Αύγουστου. Τήν παραμονή άνηφορίζει πολύς κόσμος μέ τούς άρτους καί μέ τό κερί του, γιά νά δοξάσουν καί νά ζητήσουν τίς πρεσβεΐες τού μεγάλου Έρομάρτυρος Άγίου Μύρωνος.

Τελεΐται Μέγας Έσπερινός, συχνά Άρχιερατικός μετ' άρτοκλασίας καί θείου κηρύγματος.

Τήν ήμέρα τής Έορτής τελεΐται Όρθρος καί Θεία Λειτουργία μέσα στό Ναό.

Δ. ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΠΑΝΩ ΠΥΡΓΟΣ) (6 Δεκεμβρίου)

Ό Έρός Ναός τού Άγίου Νικολάου βρίσκεται καί άνήκει στόν οικισμό Πάνω Πύργου. Κτίστηκε έξω από τήν βίλα τού Νικολάου Μαρίνη. Είναι ιδιωτικός Ναός, αλλά μέ δήλωσή του ό κτήπρας τόν άφήνει στην δικαιοδοσία τής Ένορίας Πύργου.

Στήν έορτή τού Άγίου Νικολάου ό ναός πάντοτε πανηγυρίζει. Λειτουργεΐται επίσης καί στις 29 Μαΐου κάθε έτους, έορτή τής Άγίας Θεοδοσίας. Ό μικρός αλλά πολύ όμορφος καί περιποιημένος αυτός Ναός εγκαινιάστηκε από τόν Σεβ. Μητροπολίτη πρ. Κισάμου & Σελίνου κ. Είρηναιο στις 5 Αύγουστου 1997, παραμονή τής Θείας καί Έροδς Μεταμορφώσεως τού Σωτήρος.

ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΤΣΑΣ (Πάτω Κουνουπίτσα)

Ό οικισμός τής Πάνω καί Κάτω Κουνουπίτσας, πάντοτε έξυπηρετεΐτο από τόν Έφημέριο τής Ένορίας Πύργου.

Ό πάνω Κουνουπίτσα, έχει ένα παλιό Έρό Ναό τού Άγίου Ίωάννου τού Θεολόγου, πού πανηγυρίζει στις 8 Μαΐου καί στις 26 Σεπτεμβρίου καί κατά τήν Έορτή τής Μετάστασης τού Άγίου (26 Σεπτεμβρίου).

Ό παλαιά εικόνα τού Άγίου λιτανεύεται στή μικρή γειτονιά κατά τήν Έορτή τής Μετάστασης τού Άγίου καί αυτή τήν ήμέρα εκκλησιάζεται πολύς κόσμος από τό Καστέλλι. Στή συνέχεια όλοι πανηγυρίζουν στό λιγοστά σπίτια τού οικισμού αυτού, κατά τό παλιό έθιμο.

Ό Ναός έχει μικρό Κοιμητήριο καί

Τό έσωτερικό τού Ι.Ν. Άγ. Γεωργίου

Όστεοφυλάκιο.

(Κάτω Κουνουπίτσα)

Στόν οικισμό τής Κάτω Κουνουπίτσας, άνήκει ό περικαλλής Έρός Ναός τών Άγίων Θεοδώρων. Είναι τρίκλιτος. Ό Άγιος Θωμάς, ή Άγία Είρήνη καί οί Άγιοι Θεόδωροι. Πανηγυρίζει στις 8 Φεβρουαρίου, στις 5 Μαΐου, τήν Κυριακή τού Θωμά καί τό πρώτο Σάββατο τής Μεγάλης Τεσσαρακοστής, (Τό διά κολλύβων θαΰμα τού Άγ. Θεοδώρου τού Τήρωνος).

Κάτω από τόν Έρό Ναό, βρίσκεται τό πρώτο μικρό εκκλησάκι τού Άγίου Θεοδώρου, πού κατά τήν παράδοση επί Τουρκοκρατίας, όπως αναφέρουν διηγήσεις, μία Τουρκάλα θέλψε νά βεβηλώσει τό Έρό τού Ναού καί γυρνώντας στό σπίτι της τό βλέπει νά καίγεται μαζί μέ τά δυό μικρά παιδιά της. Έφιππος σέ καφέ άλογο, φάνηκε τιμωρός ό Άγιος Θεόδωρος. Ό Τουρκάλα βαπτίστηκε χριστιανή καί τιμούσε έκτοτε τόν Άγιο.

Ό αγάπη καί ή τιμή στά πρόσωπα τών Άγίων από τούς κατοίκους τής πόλεως τού Καστελλίου, είναι έμφανής. Πολλοί είναι αυτοί πού ανεβαίνουν μέ τό τάμα τους νά εύχαριστήσουν καί νά προσευχηθούν. Πολλοί είναι οί Θεόδωροι πού έρχονται τήν ήμέρα τής Έορτής, νά εκκλησιαστούν καί νά ακούσουν γιά τά μαρτύρια καί τό θάρρος τών Άγίων.

Ό σεβασμός τών χριστιανών στόν Έρό Ναό τούς όδηγεΐ στόν καλλωπισμό του καί στην φροντίδα του.

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

(Μερικά σύντομα σχόλια)

Γράφει ο Κωνσταντίνος Β. Ζορμπάς, Θεολόγος,
Γενικός Διευθυντής του Παρατηρητηρίου Κοινωνικών Φαινομένων
της Εκκλησίας της Ελλάδος

ρόσφατα και με ημερομηνία 27 Ιουλίου 2006 το Υπουργείο Παιδείας απέστειλε στις Διευθύνσεις Έκπαίδευσης όλης της Χώρας σχετική Έγκύκλιο με θέμα το Μυστήριο της Έξομολόγησης στα σχολεία.

Η Έγκύκλιος έχει ως εξής:

«Μέ αφορμή έρωτήματα πού τέθηκαν στο Υπουργείο Παιδείας από Διευθυντές σχολείων, από γονείς μαθητών και από εκκλησιαστικές αρχές σχετικά με το μυστήριο της εξομολόγησης στα σχολεία σάς γνωστοποιούμε τά ακόλουθα:

Η τέλεση του μυστηρίου της εξομολόγησης, ενός από τά έπτά μυστήρια της Εκκλησίας, προϋποθέτει διακριτικότητα, ήρεμο περιβάλλον και κατάλληλη ψυχική προετοιμασία. Επιπλέον, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του μυστηρίου, τό οποίο σημειωτέον δέν αποτελεί μέρος της γνωστικής διαδικασίας, ούτε ξεχωριστή δραστηριότητα πού υπάγεται στο μάθημα των θρησκευτικών, ή τέλεσή του απαιτεί τήν έκούσια και συνειδητή προσέλευση του μαθητή, καθώς και τήν έπιλογή κατάλληλου ιερέα, ο οποίος νά ανταποκρίνεται στις ύποκειμενικές πνευματικές του ανάγκες.

Γιά τούς παραπάνω παιδαγωγικούς, αλλά και θεολογικούς λόγους, κι έπειδή στα σχολεία δέν υπάρχει ο κατάλληλος χώρος, ώστε νά εξασφαλίζεται γαλήνη και έχεμύθεια κατά τήν τέλεση του μυστηρίου, ή εξομολόγηση δέν μπορεί νά τελείται μέσα στις σχολικές μονάδες.

Επισημαίνεται ότι ο Διευθυντής του σχολείου,

έφόσον λάβει γνώση από τόν ένορσιακό έφημέριο ότι τελείται τό μυστήριο της εξομολόγησης ειδικά για τούς μαθητές στούς ναούς της περιοχής, τό ανακοινώνει στο σχολείο».

Αξιζει νά σημειωθεί ότι με τήν Έγκύκλιο αυτή ο ιερέας δέν θά έχει πλέον καμία πρόσβαση στις σχολικές μονάδες, έστω και εάν ο Διευθυντής του σχολείου θά είχε τήν καλή διάθεση. Τήν Έγκύκλιο αυτή τήν αποδέχθηκαν με χαρά οί συνάδελφοι εκείνοι πού μιλούν έδω και καιρό για ένα σχολείο πού σέβεται τίς θρησκευτικές μειονότητες και κάθε άλλου είδους «μειονότητες» στη σχολική κοινότητα. Τό αξιοπερίεργο όμως είναι ότι ή Έγκύκλιος αυτή έστάλη και στα Έκκλησιαστικά σχολεία και οί πολλοί Διευθυντές, πού υπακούουν «τυφλά» στο γράμμα του Νόμου, χωρίς διάκριση, έσπευσαν νά τοιχοκολλήσουν στον Πίνακα των Καθηγητών τήν Έγκύκλιο του Υπουργείου. Άς δοϋμε όμως τά μηνύματα πού κρύβει αυτή ή Έγκύκλιος.

Κατ' αρχήν τό περιεχόμενό της. Τό σοβαρότερο άτόπημα της Έγκυκλίου βρίσκεται στην φράση «τό οποίο σημειωτέον δέν αποτελεί μέρος της γνωστικής διαδικασίας». Γνωρίζουμε όλοι οί Θεολόγοι Καθηγητές ότι ή ένότητα 24 του βιβλίου των Θρησκευτικών της Α' Λυκείου επιγράφεται «Τό μυστήριο της Μετανοίας». Στην συγκεκριμένη ένότητα αναλύεται διεξοδικά τό μυστήριο σέ 5 σελίδες. Η ένότητα αυτή, όταν

γίνεται σωστά, ξεπερνά τις περισσότερες φορές, τή μία διδακτική ένότητα. Οί μαθητές έχουν τόσες πολλές απορίες, πού ίσως ακόμη και στό Κατηχητικό δέν θά μπορούσαν νά λυθοῦν. Τό επίκεντρο τῆς συζήτησης γύρω ἀπό τό ἐρώτημα τί εἶναι ἁμαρτία καί τί «ἄφρεση ἁμαρτιῶν» θά μπορούσε νά ἀποτελέσει μέρος συζήτησης ὁλόκληρης τῆς σχολικῆς χρονιάς. Μοῦ θυμίζει τό παραπάνω τά πρῶτα χρόνια πού μπῆκε τό μάθημα τῶν Ἡλεκτρονικῶν Ὑπολογιστῶν, ὅπου ὁ συνάδελφος ἔκανε θεωρητικό μάθημα στούς μαθητές χωρίς νά ἔχουν δεῖ Ἡλεκτρονικό Ὑπολογιστή παρά μόνο στά σχολικά ἐγχειρίδια.

Ὁρθῶς ἡ Ἐκκλησία ἀντέδρασε καί μίλησε γιά τά θετικά ἀποτελέσματα τῆς συνάντησης τοῦ μαθητῆ μέ τόν ἱερέα. Στό Ὑπουργεῖο Παιδείας καί Θρησκευμάτων καί στό Συνήγορο τοῦ Πολίτη φθάνουν μόνο τά παράπονα ὅσων βλέπουν τό ράσο μέσα στό σχολεῖο καί τούς πιάνει ζαλάδα. Ποτέ τά θετικά. Εἶναι ἀφύσικο ὁ μαθητής πού ἐξομολογήθηκε, ἐπειδή τό ἤθελε καί τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία μέσα στό σχολεῖο, νά ἐπισκεφθεῖ καί νά δώσει συγχαρητήρια στόν Ὑπουργό ἢ τόν Διευθυντή τοῦ Σχολείου γιά τήν εὐκαιρία πού τοῦ χάρισε. Καί αὐτοί οἱ μαθητές εἶναι χιλιάδες. Καί οἱ περιπτώσεις αὐτές εἶναι πολλές. Ἀλλά τό Ὑπουργεῖο ἢ μᾶλλον κάποιοι ἀπό τό Ὑπουργεῖο, φαίνεται ὅτι δέν ἐπιθυμοῦν Ἱερεῖς στό Σχολεῖο! Ἴσως σχεδιάζουν νά φέρουν ψυχαναλυτές... ἢ ...παιδοψυχολόγους! Μά τότε πού θά βρεθεῖ γαλήνιος καί ἐχεμύθος χῶρος,

Ἡ Ἐγκύκλιος μιλά καί γιά τήν ἀνυπαρξία «...κατάλληλου χώρου, ὥστε νά ἐξασφαλίζεται γαλήνη καί ἐχεμύθεια κατά τήν τέλεση τοῦ μυστηρίου». Τό μυστήριο αὐτό, ὅπως καί πολλά ἄλλα, δέν κρίνεται ἀπό τόν χῶρο, ἀλλά ἀπό τόν ἱερέα καί τή σοβαρότητα πού ἔχει, ὅταν βρίσκεται στό σχολεῖο. Ἀπό τήν ἐμπειρία μου καί χῶρος μέ ἐχεμύθεια βρέθηκε καί γαλήνη ἐπικρατοῦσε καί τό μυστήριο ἔγινε κανονικότερα ὅταν ὑπῆρχε συνεργασία. Καί στήν περίπτωση τῶν διαλειμάτων, πού ἐπικρατοῦσε ἀρκετός θόρυβος, ὁ ἱερέας ἔβγαινε ἀπό τό «ἐξομολογητήριο» κι ἔκανε κι αὐτός διάλειμμα ἢ μιλοῦσε μέ τούς μαθητές καί τούς καθηγητές γιά γενικά θέματα.

Ἀπορῶ μέ τήν ἰδέα ὅτι στήν Ἐγκύκλιο ἀναφέρεται ὅτι χάνονται πολῦτιμες ὥρες, ὅταν τήν ἴδια στιγμή οἱ μαθητές ἀφιερώνουν δεκάδες ὥρες γιά τήν συμμετοχή τους στήν χορωδία, σέ προπονήσεις μέ τήν σχολική ὁμάδα ἢ σέ ἀγῶνες, γιά τήν ἔκδοση σχολικῆς

ἐφημερίδας, γιά ἑκτακτες συνελεύσεις τοῦ 15μελοῦς ἢ ἀκόμη καί γιά τήν παρέλαση – πού τουλάχιστον κανείς ἀπό τούς μαθητές δέν τήν θέλει – κ.λπ. Δηλαδή ὅλες αὐτές οἱ δραστηριότητες ὁδηγοῦν στήν πολῦτιμη κοινωνικοποίηση τῶν μαθητῶν ἐνῶ ἡ ἐξομολόγηση ὄχι,

Ἡ Ἐγκύκλιος μᾶς λέγει ἀκόμη ὅτι «...ἡ τέλεση τοῦ (μυστηρίου) ἀπαιτεῖ τήν ἐκούσια καί συνειδητή προσέλευση τοῦ μαθητῆ...». Ἄραγε τό Ὑπουργεῖο Παιδείας πιστεύει ὅτι ὑπάρχουν Καθηγητές πού «ἀνταμείβουν» βαθμολογικά ὅσους ἐξομολογοῦνται; Ὅτι ὁ Θεολόγος κρατᾶ λίστα γιά τό ποιός μαθητής ἐπισκέπτεται ἢ ὄχι τόν ἱερέα; Μήπως ὅμως θά πρέπει νά μιλήσουμε καί γιά τούς πολλαπλοῦς ἐκβιασμούς, πού δέχονται μαθητές, γιά νά συμμετάσχουν στίς πολυήμερες ἐκδρομές καί στούς χορούς πού διοργανώνονται ἀπό τό σχολεῖο; Τήν πίεση ἀπό τούς Δήμους ὅλης τῆς Χώρας, ἀλλά καί ἀπό καθηγητές πρὸς τούς μαθητές ὄλων τῶν βαθμίδων νά συμμετάσχουν στίς ἐκδηλώσεις τοῦ καρναβαλιῦ; Προετοιμασίες πού ξεκινοῦν ἀπό τά τέλη Νοεμβρίου!!! γιά τό καρναβάλι τοῦ Φεβρουαρίου ἢ καί τοῦ Μαρτίου;

Ὅλα αὐτά σίγουρα μέσα στήν ἀπλοϊκότητά τους κρύβουν ποικίλα καί ἐνδιαφέροντα σημεῖα. Ἐνθυμοῦμαι τόν «παππού» Ἐπίσκοπό μας, πρῶην Κισάμου καί Σελίνου Εἰρηναῖο, πού μιλοῦσε πάντοτε γιά τά «ἱερά γράμματα». Αὐτά πού δέν τά χωροῦσε κανένα βιβλίο ἀλλά ἦταν γραμμένα μέσα στήν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Καί ἡ ἐξομολόγηση εἶναι βασικό Μυστήριο τῆς «ἐπικρατοῦσας θρησκείας», γιά τήν ὁποία σύμφωνα μέ τό Σύνταγμα, τό Κράτος ὑποχρεοῦται νά παρέχει Παιδεία, μέ σκοπό ἀνάμεσα στό ἄλλα καί τήν ἀνάπτυξη τῆς «θρησκευτικῆς συνείδησης» κατά τό Ἄρθρο 16, § 2 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος.

Ἡ θρησκευτική δέ συνείδηση δημιουργεῖται, καλλιεργεῖται καί ἀναπτύσσεται, ὄχι μόνο μέ θεωρητικές γνώσεις, ἀλλά καί μέ βίωση τῶν Μυστηρίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς ἱκανή καί ἀναγκαῖα συνθήκη καί προσωπική συμμετοχὴ στή θρησκευτική καί ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ! Ἴσως βέβαια θά πρέπει νά ἀναρωτηθοῦμε γιά τό πόσο ἔτοιμοι εἶναι οἱ ἱερεῖς μας νά μποῦν μέσα στό σχολεῖο καί πόσο ἔτοιμοι εἶναι νά «ἀνοίξουν» τίς πύλες τῆς Ἐκκλησίας στούς νέους καί

τίς νέες πού αγωνιούν γιά τό μέλλον τους. Ίσως θά πρέπει νά έντρυφήσουμε περισσότερο καί στό περιεχόμενο τής έξομολόγησης γιά τό τί ακριβώς είναι καί τί σκοπό έχει. Ο ιερέας δέν θά πρέπει νά είναι στό σχολείο μόνο Χριστούγεννα καί Πάσχα καί νά μᾶς θυμίζει ότι πρέπει νά έξομολογηθοῦμε, ἀλλά καθημερινά «όρατῶς καί ἀοράτῶς», γιατί ἡ παρουσία του στή σχολική μονάδα θά πρέπει νά ἀποδεσμευθεῖ ἀπό τό μυστήριο καί νά στρέψει τήν προσοχή του στούς γήινους προβληματισμούς τῶν νέων μας. Σίγουρα ἐάν τό θέλει θά βρεῖ τρόπους ἐπικοινωνίας.

Ἀλλά ὑπάρχει καί κάτι πολύ πιό σημαντικό πού βγαίνει μέσα ἀπό αὐτή τήν Ἐγκύκλιο. Σήμερα στήν Εὐρώπη ὑπάρχουν δυό βασικές ἀρχές: Ἡ ἀρχή τής ἐπικουρικότητας καί ἡ ἀρχή τοῦ πλουραλισμοῦ. Ἡ ἀρχή τής ἐπικουρικότητας ὑπαγορεύει στά κράτη μέλη τής Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης ότι τά προβλήματα πού μποροῦν νά ἐπιλυθοῦν σέ ἐθνικό ἐπίπεδο θά πρέπει νά ἀντιμετωπίζονται σέ ἐθνικό ἐπίπεδο, χωρίς τήν παρέμβαση τής Ε.Ε., γιά λόγους σεβασμοῦ τής ἐθνικῆς ἰδιομορφίας. Ἀπό τήν ἄλλη βέβαια, ἡ Εὐρώπη ἰσχυρίζεται ότι τηρεῖ οὐδέτερη στάση σέ θρησκευτικά καί φιλοσοφικά ζητήματα καί ἐφαρμόζει μέ ἀφοσίωση τήν ἀρχή τοῦ πλουραλισμοῦ. Συνεπῶς σκοπός τής εἶναι νά ἐμπλουτίζεται στά κράτη μέλη ἡ διαφορετικότητα καί ὁ πλουραλισμός. Ὅμως οἱ δυό ἐπιδιώξεις τής - ἡ ἐπικουρικότητα καί ὁ πλουραλισμός - συχνά ἔρχονται σέ ἀντίθεση μεταξύ τους, ὅταν ἐφαρμόζονται σέ συγκεκριμένες περιπτώσεις, ὅπως γιά παράδειγμα, ὅταν ὁ χειρισμός θρησκευτικῶν ζητημάτων σέ συγκεκριμένα κράτη μέλη δέν συμβαδίζει μέ τήν ἀρχή τοῦ

πλουραλισμοῦ, ἀλλά μᾶλλον συμβαίνει τό ἀντίθετο.

Ὅσον ἀφορᾷ, λοιπόν, τό χειρισμό τῶν θρησκευτικῶν ζητημάτων, ἀφ' ἑνός, καί τήν ἐφαρμογή τής ἀρχῆς τοῦ πλουραλισμοῦ ἀφ' ἑτέρου, ἡ Ἑλλάδα καί ἡ Ὁρθοδοξία γενικότερα θεωρεῖται ότι παρεκκλίνουν ἀπό τίς ὁδηγίες τής Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης. Εἶναι λοιπόν λογικό γιά τήν Κυβέρνηση - καί ὁποιαδήποτε Κυβέρνηση - ἀπό τή στιγμή πού δέν προχώρησε - οὔτε θά προχωρήσει - σέ μιά νέα συνταγματική σχέση Κράτους καί Ἐκκλησίας νά προσπαθεῖ νά λύσει τό πρόβλημα τοῦ «οὐδέτερόθρησκου» Κράτους μέσα ἀπό ἀπλά ἴσως πράγματα, ἀλλά πού ἔχουν δυναμισμó καί οὐσία στό ὅλο κοινωνικό οἰκοδόμημα.

Στήν ἐλληνική πραγματικότητα, πολλοί πιστεύουν ότι ὁ Ὁρθόδοξος Χριστιανισμός ἀποτελεῖ ἐμπόδιο στήν ἐφαρμογή τῶν δυτικῶν κανόνων τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, μέ βάση τίς συγκρούσεις Ἐκκλησίας-Κράτους. Δυστυχῶς γιά αὐτά τά θέματα, ὑπάρχει ἀγνοία τῶν ἰδιομορφιῶν τής ἐλληνικῆς πραγματικότητας, τής πολυφωνίας στήν ἐλληνική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, καί τής ὑποστήριξης τέτοιων κανόνων ἀπό τούς ὀρθόδοξους πιστούς, τούς ἡγέτες καί τίς κοινότητες πέρα ἀπό τήν ἐλληνική πραγματικότητα. Ἀκόμα κι ἐάν στήν Ἑλλάδα ὑπάρχει δυσκολία στήν ἐφαρμογή τῶν κανόνων γιά τά ἀνθρώπινα δικαιώματα, ἰδιαίτερα ὅσον ἀφορᾷ στίς θρησκευτικές ἐλευθερίες γιά τούς μή-ὀρθόδοξους, αὐτό δέν σημαίνει ότι τήν εὐθύνη ἔχει ἡ ὀρθόδοξη πίστη. Ἡ Ὁρθοδοξία μπορεῖ νά εἶναι ἕνας παράγοντας, ἀλλά ἕνας μεταξύ πολλῶν ἄλλων. Ὅπως ὁ Bhikhu Parekh ὑπογραμμίζει, ἡ «θρησκεία δέν λειτουργεῖ σέ ἕνα κενό καί ἡ ἐπιρροή περιορίζεται καί ἐπηρεάζεται ἀπό πολλούς ἄλλους παράγοντες». Εἶναι λοιπόν δικαιολογημένη ἡ Ἐγκύκλιος ἀπό τήν πλευρά τής κρατικῆς μηχανῆς, ὅπως καί κάθε ἄλλη ἐνέργεια γύρω ἀπό τά θέματα τής Θρησκείας.

Εἴμαστε βέβαιοι ότι θά δοῦμε πολλές ἐκπλήξεις στό μέλλον - π.χ. τά βιβλία πού ἔχουμε στά χέρια μας γιά τό Μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν - ὅπως γιά τόν γενικότερο προσανατολισμό τοῦ Μαθήματος. Γιά ὅλα αὐτά ὅμως θά ἐπανέλθουμε....

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΕΝΕΝΗΚΟΝΤΑ ΕΝΝΕΑ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ ΛΕΚΗΣΑΝΤΩΝ (7η Ὀκτωβρίου).

Τοῦ Αἰδέσ. π. Γεωργίου Σπανουδάκη. Θεολόγου

Εφημερίου Σκουτελῶνος Κισάμου

*«Πατέρες πανάγιοι χορός,
ἀσκητῶν γεγονότες, Κρήτην λαμπρύναντες,
καὶ σκηνώσαντες ἐν μοναῖς ὁσίων,
ἐνθα φῶς τὸ ἄδυτον τὸ ξύλον τῆς ζωῆς,
ἐνθα περ καὶ νῦν ἰκετεύσατε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὴν εἰρήνην,
καὶ τὸ μέγα ἔλεος.»*

«Ἡ ὁδὸς τοῦ Θεοῦ Σταυρός καθημερινός ἐστίν. Οὐδείς γάρ ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνήλθε μετὰ ἀνέσεως.»

Διαβάζοντας τὴ θαυμάσια αὐτὴ φράση τοῦ ἀββᾶ Ἰσαάκ τοῦ Σύρου ἔχει κανεὶς τὴν αἴσθησις ὅτι ἐδῶ περιγράφεται ἡ μαρτυρική πορεία ὄλων τῶν Ἁγίων. Ὁ δρόμος τῶν Ἁγίων ἦταν πάντα καὶ εἶναι ὁ δρόμος τῆς θυσίας, τοῦ μαρτυρίου, δηλαδή τοῦ Σταυροῦ. Μόνον ὁ Σταυρός μπορεῖ νὰ ὀδηγήσει στὸ Χριστό καὶ μόνο μέ τὸ Σταυρό μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀκολουθήσει τὸ Χριστό. *«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήτω μοι.»*¹ Μελετώντας τὸ συναζάρι τῶν Ἁγίων 99 Πατέρων τῶν ἐν Κρήτῃ πού ἀφοῦ ἄφησαν τίς ἐπίγειες πατρίδες τῶν (35 ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο), (24 ἀπὸ τὴν Ἀπάλεια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας) καὶ (39 ἀπὸ τὴν Κύπρο) καὶ μεταφυτεύθηκαν καὶ ἐζῆσαν στὰ σπηλαία τῆς Ἁγιοτόκου Κρήτης *«...ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς, ὑπερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι»*², διαπιστώνουμε στὴν ζωὴ τους τὸν δρόμο τῆς θυσίας, τοῦ μαρτυρίου καὶ τοῦ Σταυροῦ. Κατὰ τὴν γνώμη πολλῶν πατέρων οἱ ὄσιοι καὶ οἱ ἀσκητὲς τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ἀνώτεροι τῶν μαρτύρων ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες ὑπέφεραν μικρὸ χρονικὸ διάστημα, ἐνῶ οἱ ὄσιοι καὶ οἱ ἀσκητὲς σέ ὅλη τους τὴν ζωὴ σηκώνουν στοὺς ὤμους τους τὸν ἐκούσιο Σταυρό

τῆς μοναχικῆς ζωῆς καὶ τὸ μαρτύριο τῆς συνειδήσεως.

Γιὰ τὸν κοσμικὸ ἄνθρωπο ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰδικώτερα ὁ Σταυρός τοῦ μοναχικοῦ βίου φαίνεται βαρὺς καὶ ἀκατανόητος «μωρία»³, δηλαδή ἀνοησία γι' αὐτό καὶ τὸν λοιδωροῦν. Ἀκόμα καὶ Χριστιανοὶ δυσκολεύονται νὰ τὸ καταλάβουν καὶ προσπαθοῦν νὰ παρακάμψουν ἀπὸ τὴ ζωὴ τους τοὺς Σταυροὺς πού μέσα ἀπὸ τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς τοὺς καλεῖ ὁ Θεός νὰ σηκώσουν.

Στὴν Ἀποκάλυψη τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννη ἀναφέρεται ὁ ἀριθμὸς τοῦ Ἀντιχριστοῦ μέ Ἑλληνικὴ γραφὴ «χξς»⁴. Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι τὰ γράμματα αὐτὰ εἶναι τὰ ἀρχικὰ τῆς φράσης «Χριστὸς ξένος Σταυροῦ».

Ὁ σύγχρονος «μοντέρνος» πειρασμὸς τοῦ διαβόλου εἶναι πιὸ ἥπιος καὶ γιὰ αὐτό πολὺ πιὸ ὑπουλὸς καὶ ἐπικίνδυνος. Προσπαθεῖ νὰ πείσει τοὺς χριστιανοὺς νὰ δεχθοῦν τὸν Χριστό χωρὶς τὸ Σταυρό, δηλαδή ἓνα ἀκίνδυνο Χριστό, πού δέν ἔχει σχέση μέ τὴ θυσία, τὴν ἀσκηση, τὴν ἀυταπάρνηση, τὸ μαρτύριο καὶ τὴν ὁμολογία.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας σάν ἀντίβαρο σέ αὐτὴ τὴν νοοτροπία καὶ τὸν τρόπο σκέψεως μᾶς προβάλλει σάν πρότυπα ζωῆς τὴν ζωὴ τῶν Ἁγίων. Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι καθημερινὰ ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει καὶ προβάλλει κάποιον ἢ κάποιους Ἁγίους καὶ Ἁγίες, καλώντας μας νὰ τοὺς πλησιάσουμε, νὰ τοὺς γνωρίσουμε, καὶ κυρίως νὰ μιμηθοῦμε τὴν Ἁγία ζωὴ τους.

Ἐχει πολὺ σωστὰ λεχθεῖ ἀπὸ τὸν Ἱερό Χρυσόστομο πῶς *«ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι ἐργαστήριον ἁγιότητος»*. Καὶ πράγματι αἰῶνες τώρα δέν σταμάτησε νὰ πλάθει Ἁγίους *«ἐν παντί καιρῷ καὶ τόπῳ»*.

Θρέμματα τοῦ Ἁγιοτόκου νησιοῦ μας πού κοιμήθηκαν ὀσιακά πρὶν 472 χρόνια περίπου ἀποτελοῦν οἱ Ἁγιοὶ 99 Πατέρες πού τὴν μνήμη τους ἐορτάζουμε

1. Προσόμοιο τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀπὸ τὴν Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων ἀπὸ ἀρχαῖο χειρόγραφο ἐκδοθέντος ὑπὸ Νέστορος Ἱεροδιακόνου Βασιλάκη Ζωγράφου τοῦ Κρητός (Ἐν Ἑρακλείῳ. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς ΠΡΟΟΔΟΥ 1879).
2. Ἀββᾶς Ἰσαάκ ὁ Σύρος, Λόγος Δ', 4,1 Ε.Π.Ε. σελ. 14α
3. Μάρκος (8,34.)
4. Πρὸς Ἑβραίους (11,37-38).

5 Α' Κορινθίους (1,18).

6 «Ὡδε ἡ σοφία ἐστίν ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γάρ ἀνθρώπου ἐστὶ καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξς'. Ἀποκάλυψις τοῦ Ἰωάννου (13-18).

σήμερα.

Γεννιέται τό ἐξῆς ἐρώτημα: Ἄφοῦ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός ἀναφερόμενος στόν μοναχικό βίο καί θέλοντας νά τονίσει ὅτι ὁ μοναχικός βίος δέν εἶναι γιά ὄλους τους ἀνθρώπους λέει «... σὺ πάντες χωροῦσι τόν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται... ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω...»⁷, τί πρότυπα καί τί μίμηση μπορούμε νά πάρουμε ἐμεῖς οἱ χριστιανοί πού ζοῦμε στόν κόσμο μέ τίς οἰκογενειές μας καί μέ ὄλες τίς βιοτικές μέριμνες τῆς ζωῆς, ἀπό τήν ζωή τῶν Ἁγίων 99 Ἀσκητῶν;

Τό πρῶτο πού θά μπορούσαμε νά πάρουμε εἶναι ὁ ἀσκητικός ἀγώνας πού ἔκαναν οἱ ἅγιοι 99 Ἀσκητές γιά τήν ἀποβολή ὄλων τῶν ἰδιοτελεῶν παθῶν, τῶν πονηρῶν ἐπιθυμιῶν, καί τῶν ἐγωϊστικῶν συμπερόντων. Ὁ μοναχός ἀσκεῖται ἐναντίον τῶν τριῶν δυνάμεων τοῦ κόσμου, δηλαδή: α) τῆς ἐπιθυμίας τῆς σαρκός, διά τῆς παρθενίας καί τῆς νηστείας. β) τῆς ἐπιθυμίας τῶν ὀφθαλμῶν μέ τήν ἀκτημοσύνη καί γ) τῆς ἀλλαζονείας τοῦ βίου μέ τήν ἐκούσια ταπείνωση καί τήν ὑποταγή στόν προεστώτα. Αὐτές τίς τρεῖς ἀρετές καλλιέργησαν οἱ Ἅγιοι 99 πατέρες, (δηλαδή τήν ἀκτημοσύνη, τήν παρθενία, καί τήν ὑπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί στούς πνευματικούς τῶν πατέρες) σέ ἀντίβαρο τῶν τριῶν φοβερῶν παθῶν πού γενοῦν καί ὄλα τά ἄλλα πάθη, δηλ. τοῦ ἐγωϊσμοῦ, τῆς φιλαργυρίας καί τῆς φιληδονίας. Αὐτή βέβαια ἡ μίμηση τῶν Ἁγίων 99 Ἀσκητῶν στόν ἀγώνα ἐναντίον τῶν παθῶν δέν μπορεῖ νά γίνει ἀπό ἐμας τούς οἰκογενειάρχες πού ζοῦμε στόν κόσμο στόν βαθμό πού τόν ἐφάρμοσαν οἱ Ἅγιοι, ἀλλά ὁ καθένας ἀπό ἐμας, εἴτε ἐγγαμος εἴτε ἀγαμος, ἀνάλογα μέ τίς δυνάμεις του καί κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τοῦ πνευματικοῦ του ἔχει καθήκον καί ὑποχρέωση νά κάνει τόν ἀσκητικό του ἀγώνα γιά τήν περικοπή τῶν παθῶν τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος, ἔχοντας πάντα ὑπόψη μας ὅτι ἡ νηστεία καί ἡ ἀσκησις σάν σκοπό ἔχουν νά σκοτώσουν τά πάθη καί ὄχι τό σῶμα.

Τό δεύτερο στοιχεῖο πού μπορούμε νά πάρουμε ἀπό τήν ζωή τῶν Ἁγίων 99 Πατέρων εἶναι ἡ μετάνοια. Συνεχῆς μετάνοια εἶναι ὁ τρόπος τῆς ζωῆς τῶν ἁγίων. Ὅπου ὑπάρχει μετάνοια, ἐκεῖ ὑπάρχει καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ καί ἐλπίδα σωτηρίας. Στήν ἀμετανοησία ὑπάρχει σκλήρυση τῆς καρδιᾶς καί δρόμος ἀπωλείας. Στήν εὐχή τῆς Θεῆς Μεταλήψεως διαβάζουμε. «Πιστεύω Κύριε καί ὁμολογῶ ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ὁ ἐλθὼν εἰς τόν κόσμον ἀμαρτωλούς σῶσαι, ὡν πρῶτος εἰμὶ ἐγώ»⁸. Ὅχι μόνο νά τό λέγουμε ὅτι εἴμαστε ἀμαρτωλοί, ἀλλά νά τό ἐννοοῦμε καί νά τό πιστεύουμε. Αὐτό εἶναι ἀληθινή ἀρχή μετανοίας. Ὄταν τό ἐννοήσουμε αὐτό εἶναι σάν νά διανύσαμε ἤδη τόν μισό δρόμο, καί ὑπολείπεται μόνο ὁ ἄλλος μισός.

Τόν τρίτο στοιχεῖο πού πρέπει νά πάρουμε ἀπό τούς Ἁγίους 99 Πατέρες εἶναι ἡ προσευχή. Οἱ μοναχοὶ εἶναι οἱ «ἀείποτε προσευχόμενοι διά τούς μηδέποτε προσευχόμενους». Ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον σημαίνει νά προσεύχεσαι γι' αὐτόν ὅπως θά προσευχόσουν

7 Ματθ. (19,11-12).

8 Ἀκολουθία Θεῆς Μεταλήψεως (Εὐχή 10η)

γιά τόν ἑαυτό σου, ἂν εἶχες τό δικό του πρόβλημα. Ἐδῶ εἶναι καί ἡ κύρια ἀποστολή τῶν μοναχῶν ἡ δοξολογική προσευχή καί ἡ προσευχή γιά τήν σωτηρία ὄλου τοῦ κόσμου καί ὄλων τῶν ἀνθρώπων. «Καῦσις καρδίας ὑπέρ πάσης τῆς κτίσεως, ὑπέρ τῶν ἀνθρώπων καί τῶν ὀρνέων καί τῶν ζῶων καί ὑπέρ παντός κτίσματος... Καί διά τοῦτο καί ὑπέρ τῶν ἀλόγων καί ὑπέρ τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀληθείας καί ὑπέρ τῶν βλαπτόντων αὐτόν ἐν πάσῃ ὥρᾳ εὐχήν μετά δακρύων προσφέρει, τοῦ φυλαχθῆναι αὐτούς καί ἰλασθῆναι αὐτοῖς...»⁹. Ἡ προσευχή εἶναι θυσία. Προσφέρουμε στόν Θεό τήν καρδιά μας καί αὐτός μᾶς ἀνταποδίδει, ὑπομονή, γλυκύτητα, χαρά, εἰρήνη. Ἡ προσευχή πού γίνεται μέ ἐπίγνωση καί ταπείνωση καθαρῶς τήν ψυχή ἀπό τό ρῦπο τῆς ἁμαρτίας. Καί ὅταν ἔρχεται κατάνυξη καί συντριβή στήν καρδιά τότε ἀναγεννᾶται ὁ ἀνθρώπος.

Ἐνα ἄλλο ἀξιοσημεῖο στοιχεῖο ἀπό τήν ζωή τῶν Ἁγίων 99 Πατέρων σημειοῦ ὅτι εὐαρέστησε ἡ ζωή τους τόν Θεό εἶναι τό χάρισμα τοῦ μακαρίου τέλους πού εἶχαν ὅταν ἐκοιμήθηκαν ὄλοι μαζί μέσα σέ ἕνα τετράωρο ἀπό τίς ἑννέα τό πρωί ἕως τήν μία τό μεσημέρι. Τό χάρισμα τοῦ μακαρίου τέλους ἀποτελεῖ τό ἐπιστέγασμα τῆς ζωῆς τῶν Ἁγίων Πατέρων πού προσφέρθηκε σάν εὐπρόσδεκτο θυμίαμα στό θρόνο τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐπιβράβευση τῶν Θεοφιλῶν τους ἀγώνων καί ὡς πρόγευση τῆς οὐράνιας χαρᾶς καί δόξης πού ἀπολαμβάνουν.

Ὁ πανδαμάτωρ χρόνος γιά τούς κοινούς ἀνθρώπους εἶναι ἕνας δεύτερος τάφος. Ἐξαφανίζει τά ἴχνη καί ἐπιβάλλει τήν λήθη. Δέν συμβαίνει τό ἴδιο γιά τούς Ἁγίους. Γιά αὐτούς ὁ χρόνος λειτουργεῖ ἀντίστροφα. Ὅχι μόνο δέν ἀφανίζει τά ἴχνη τους, ἀλλά τά κάνει πιό ἔντονα. Ὅχι μόνο δέν ἐπιβάλλει τή λησμοσύνη, ἀλλά δίνει ὑπερχρονική διάσταση στήν παρουσία τους. Γιατί οἱ Ἅγιοι κατά τόν ἀψευδῆ λόγο τοῦ Κυρίου «μένουν εἰς τόν αἰῶνα»¹⁰. Καί δημιουργοῦν σκίρτημα σέ καινούριες καρδιές, συγκινοῦν προβληματίζουν, κατανύσσουν. Τέτοια συναισθήματα ζεῖ κανεῖς διαβάζοντας τούς βίους τῶν μέσα ἀπό τά συναξάρια τους. Θαυμάζει κανεῖς τήν φλογερή ἀγάπη πού τρέφουν στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί τοῦ πλησίον. Μιά ἀγάπη ὄχι συναισθηματική, ἀλλά γνήσια καί ἀληθινή πού συνεπάγεται μεγάλο προσωπικό κόστος. Γιατί γιά νά κρατηθεῖ αὐτή ἡ ἀγάπη ἀπαιτεῖται σκληρός ἀγώνας, μέσα ἀπό φοβερές ἀντιξοότητες, εἴτε αὐτό λέγεται μαρτύριο τῆς συνειδήσεως, εἴτε δοκιμασίες, εἴτε πόλεμος τῶν δαιμόνων.

Οἱ Ἅγιοι 99 Πατέρες μέ τήν ζωή τους μᾶς λένε ὅτι σέ ὄλη τήν ἐπίγεια ζωή τους κράτησαν ζωντανή καί ζεστή τήν ἀγάπη τους πρὸς τόν Θεό καί πρὸς τούς ἀνθρώπους καί αὐξήσαν τό ζῆλο τους γιά πνευματική ζωή καί εὐλάβεια. Μᾶς ὑπενθυμίζουν ὅτι ἡ λήθη καί ἡ ραθυμία εἶναι οἱ χειρότερες παγίδες στήν πνευματική ζωή. Γι' αὐτό ἐφάρμοσαν στόν πνευματικό τους ἀγώνα τήν νήψη καί τήν ἐγρήγορη. Δέν εἶναι τυχαῖο πόσες φορές καί μέ πόση ἔνταση ὁ Χριστός

9 Ἀββάς Ἰσαάκ ὁ Σύρος. Λόγοι Ἀσκητικοί II,17

10 Α' Ἰωάν. 2,17.

Συνέχεια στη σελίδα 153

“ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ...”

Τού κ. Ιωάννου Ν. Σκουλιούδη-Λαογράφου

Στήν Κρήτη, κάπου στο μέσο της, εκεί, πού ή γή ένώνεται θαρρείς πολλές φορές μέ τό Δημιουργό της, εκεί, πού ή βροντή καί ή άστραπή ταράζουν τίς άγριες πέτρες καί σέ κάνουν νά νιώθεις πώς ζεις τίς στιγμές του καρφωμένου Χριστού στό Σταυρό του Γολγοθά, εκεί, πού ό άέρας μέρα καί νύχτα δημιουργεί έναν τέτοιο θόρυβο πού κάνει τόν άνθρωπο νά αναρωτιέται τί θά συμβεί σέ λίγο, εκεί, στήν ψηλότερη κορυφή του Ψηλορείτη καί σέ ύψος 2.500 μέτρων υπάρχει τό μικρό εκκλησάκι τό αφιερωμένο στόν Τίμιο Σταυρό.

Καί είναι πράγματι ό Σταυρός στήν κορυφή του Ψηλορείτη, ή έλπίδα, πού άπ' αυτήν ό Κρητικός κρατιέται γάν κλυδωνίζεται. Κι όπως, όταν τά πάντα είναι χωμένα στά πυκνά σύννεφα καί χιόνια μπορεί γιά λίγο νά τρομάζει άπό τήν προσωρινή εξαφάνισή του, μά γνωρίζει καλά πώς θά τόν ξαναδει, γάν ή βαρυχειμωιά υποχωρήσει, τό ίδιο καί στίς δυσκολίες της ζωής ό Σταυρός κάνει τόν Κρητικό νά έλπίζει καί νά προσδοκά πώς δέ θ' άργήσει μά θά φανεί καί θα' ρθει γάν τήν άνοιξη καί ή χαρά.

Ή Κρήτη, άπό τότε πού πέρασε τό μήνυμα της Όρθοδοξίας στό λαό της, τό Σταυρό τόν πίστεψε, τόν άγκάλιασε σφιγγοντάς τον στήν καρδιά της καί χαράζοντάς τόν στά σπία της. Περιδιαβαίνοντας τίς γειτονίες της, θά τό διαπιστώσεις γάν δεις τό σταυρό νά βρίσκεται χαραγμένος ψηλά - ψηλά πάνω στίς πέτρες τίς πελεκημένες μά καί πάνω άπό τίς έξώπορτες. Στέκεται φύλλακας καί φρουρός πάνω στήν αύλόπορτα κάθε σπιτιού μά καί δε-

σπόζει σκαλισμένος στό εικονοστάσι, πού είναι φτιαγμένο άπό πελεκητή πέτρα κρύβοντας τόν πιο πολύτιμο θησαυρό κάθε κρητικής οίκογένειας, τίς εικόνες της.

Τόν Σταυρό ό κρητικός λαός δέν τόν λάτρευε μόνο γάν σύμβολο, άλλα τόν πέρασε καί στήν καθημερινή του ζωή. Μέ τό Σταυρό σταύρωσε τό ξεκίνημα της μέρας του, τό στρογγυλό ψωμί πού ζύμωσε, τίς βελονίες της κάθε κεντήστρας καί νοικοκυράς, τά βαρέλια μέ τό κρασί, τά πιθάκια μέ τό λάδι, τά σπία καί τ' άνώφια. Σταύρωσε δέντρα, τούς κήπους καί τά σπαρτά του. Σταύρωσε τή βρύση πού έπαιρνε νερό γιά νά πιεί. Έδωσε σταυρό στόν φαντάρο, έβαλε σταυρό στό νεοβάφτιστο, πρόσφερε σταυρό-δώρο στόν γαμπρό καί τή νύφη. Τόν έφτιαξε άπό πέτρα ή μάρμο γιά νά στολήσει τρούλους καί καμπαναριά εκκλησιών μά καί Τόν άπόθεσε μ' εὐλάβεια στήν πιλάκα πού σκεπάζει τό τέλος της ζωής!

Κρήτη, έσύ πού στάθηκες στό σταυροδρόμι των λαών καί των καιρών, χρησιμοποίησέ Τον γι' άκόμα μά φορά γάν αντίσταση γιά τό σταμάτημα της παρακμής καί τόν κατήφορο της έλληνικής κοινωνίας, της έλληνικής οίκογένειας. Συνέχισε τό δύσκολο δρόμο σου καί δείξε μέ καμάρι τήν πίστη σου στό Σταυρό καί πές στόν κόσμο σου καί στόν κόσμο όλο, πώς ό Σταυρός, τό σύμβολο του Χριστιανισμού, τό σύμβολο της Όρθοδοξίας, τό σύμβολο της ευσέβειας καί δικαιοσύνης, τό σύμβολο της αγάπης, Σώζει!

← — — — — —
Συνέχεια άπό τή σελίδα 152

φάναζε στους μαθητές του «Γρηγορείτε»¹¹. Ούτε είναι τυχαίο ότι τό πρώτο γιά τό όποιο προσεύχεται ό ιερέας άμέσως μετά τήν μεταβολή των Τιμών Δώρων είναι ή νήψη. «*Όποτε γενέσθαι τοίς μεταλαμβάνουσιν εις νηψιν ψυχής...*»¹².

Ή ζωή των Άγίων μας είναι μία κραυγή άφύπνισης γιά όλους μας, κληρικούς καί λαϊκούς ανεξάρτητα άπό ήλικία, τάξη, επάγγελμα καί κοινωνική θέση. Ένα έγερτήριο σάλπισμα «*ίνα μή αναπεπνωκότες καί ύπνούντες, άλλ' έγρηγορούντες καί διεγρηγερμένοι έν τη εργασία των έντολων αυτού εύρεθώμεν...*»¹³. Είναι

11 Μάρκ. (13,37).
12 Εύχή της Άναφοράς της Θείας Λειτουργίας του Ίερού Χρυσοστόμου
13 Άκολ. του Μεσονυχτικού (Εύχή του Μ. Βασιλείου)

μία ύπενθύμιση ότι «ό Κύριος έγγύς»¹⁴ καί γι' αυτό «Ραθυμίαν άπωθεν ήμων βαλώμεθα καί φαιδραίς ταίς λαμπάσι, τω άθανάτω νυμφίω Χριστώ, ύμνοις συναντήσωμεν...»¹⁵. Ό καλύτερος τρόπος γιά νά τιμήσουμε τούς άγιους 99 πατέρες είναι νά μιμηθούμε τήν ζωή τους. Ή χάρις των Άγίων νά μς σκεπάζει.

14 Προς Φιλιππισίους (4,5)
15 Τροπάριο της Η' ώδης του κανόνος του Όρθρου της Μεγ. Τρίτης

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

(ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ-ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2006)

Έγκαίνια Ίερού Ναού

Τό Σάββατο 2 Σεπτεμβρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τέλεσε τά ἐγκαίνια τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου στά Γερακιανά Κισάμου.

Έγκαίνια Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Κισάμου

Ναό τοῦ Ἁγ. Μηνᾶ Ἡρακλείου, τελέσθηκε Συνοδική Θεία Λειτουργία καί τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κυροῦ Τιμοθέου.

Έορτή Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Ἡ Μονή Σελίνου ἑόρτασε τό Γενέσιον τῆς Θεοτόκου

Όνειρο πολλῶν ἐτῶν γιά τήν Κίσαμο ἡ ἀπόκτηση Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου. Οἱ πύλες του ἀνοιξαν τό ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου 2 Σεπτεμβρίου παρουσία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Εἰρηναίου, Ἀρχῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐξουσίας, τῆς Τοπικῆς Αυτόδιοικήσεως καί πλήθους κόσμου. Στό μουσεῖο ἐκτίθενται ἀρχαιολογικοί θησαυροί ἀπό τήν περιοχή τοῦ Καστελλίου ὡς ἐπίσης καί ἀπό τήν εὐρύτερη περιοχή τῆς Κισάμου.

Μνημόσυνο Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κυροῦ Τιμοθέου

Τήν Κυριακή 3 Σεπτεμβρίου στόν Ἱερό Μητροπολιτικό

στην Παναγία της Κερᾶς, γνωστή γιά τήν ἱστορία της καί τό ἱστορικό καμπαναριό της, ὅπου καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τέλεσε Ἄρχιερατική Θεία Λειτουργία, μέ τήν συμμετοχή πολλῶν προσκυνητῶν.

Φιλοξενία ἐμπερίστατων οἰκονομικῶν μεταναστῶν

Ἡ Μητρόπολις μας στά πλαίσια τῆς διακονίας ἐμπερίστατων καί πασχόντων ἀδελφῶν μας φιλοξένησε γιά ἓνα 20/ήμερο στά Ἰδρύματά της οἰκονομικούς μετανάστες ἀπό τήν Αἴγυπτο, στούς ὁποίους παρέιχε διαμονή, τροφή καί ρουχισμό.

Βραδιά ἀγάπης

Τό βράδυ τοῦ Σαββάτου 9 Σεπτεμβρίου στόν προαύλειο χῶρο τῶν Ἰδρυμάτων τῆς Μητροπόλεως μας τό Ἄννουσάκειο Γηροκομεῖο-Θεραπευτήριο, στά πλαίσια τῶν Πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Μητροπόλεως μας, διοργάνωσε βραδιά ἀγάπης, ἀφιερωμένη στήν τρίτη ἡλικία μέ τούς καλλιτέχνες Μανώλη Μητοιά καί Μαρία Φαραντούρη. Πλήθος κόσμου συμμετείχε στήν ὁμορφη αὐτή μουσική ἀποσπερίδα, τά δέ ἔσοδα τῆς ἐκδήλωσης ἐνίσχυσαν τό πολυσχιδές ἔργο τοῦ Ἄννουσάκειου Γηροκομεῖου – Θεραπευτηρίου.

Ἀνάθεση Τοποτηρητείας

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος μέ τό ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 489/15-9-2006 ἔγγραφο του ἀνέθεσε τήν τοποτηρητεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου στόν Σεβ. Μητροπολίτη μας «μέχρι τῆς πληρώσεως ὑπό τοῦ νέου Ποιμενάρχου αὐτῆς καί τῆς Ἐνθρονίσεως αὐτοῦ».

Ἐναρξη Σχολικοῦ Ἔτους

Μετά τήν ἀνάπαυλα τοῦ θέρους ὁ γνώριμος ἦχος τοῦ

κουδουνιοῦ ἀκούστηκε καί πάλι στά Σχολεῖα καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τέλεσε τόν Ἄγιασμό σέ Γυμνάσια καί Λύκεια τῆς περιοχῆς καί εὐχήθηκε σέ διδάσκοντες καί διδασκομένους καλή, εὐλογημένη, καρποφόρα καί δημιουργική τή νέα σχολική χρονιά.

Ἑορτή Ὁσίου Κύρ - Ἰωάννου τοῦ Ξένου

Καύχημα καί κλείσμα γιά τήν Κίσαμο ὁ Ὁσιος Κύρ-Ἰωάννης ὁ Ξένος, ὁ Ὁποῖος ἐπέλεξε νά κοιμηθεῖ καί νά ἀναπαυθεῖ στά χῶματά της, ἀγιάζοντάς τα μέ τήν παρουσία του. Ὁ τάφος του εὐρίσκεται στόν Πλάτανο Κισάμου, (περιοχή Καβούσι), ὅπου καί τό ἑσπέρας τῆς ἑορτῆς του 19 Σεπτεμβρίου τελέσθηκε Πανηγυρικός Ἀρχιερατικός Ἑσπερινός μέ τήν συμμετοχή τῶν Ἱερέων τῆς Μητροπόλεως μας καί πολλῶν προσκυνητῶν ἀπό τά Χανιά καί τό Ρέθυμνο. Τήν δέ κυριώνυμο ἡμέρα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τέλεσε Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στά Τσουρουνιανά Κισάμου, ὅπου καί φυλάσσεται ἡ Τιμία Κάρα Του, παρουσία πολλῶν προσκυνητῶν.

Έορτή Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης.

Στό μεγάλο προσκύνημα της Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης, γνωστό ως Παναγία της Χάνης στα Νοπήγεια, τέλεσε ο Σεβ. Μητροπολίτης μας Άρχιερατικό Έσπερινό, τό Σάββατο 23 Σεπτεμβρίου, μέ τήν συμμετοχή εκατοντάδων προσκυνητών.

Ένθρονιση Άρχιεπισκόπου Κρήτης

«Θά είμαι κοντά σέ όσους έχουν ανάγκη», τόνισε ο νέος Άρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Είρηναϊος στόν Ένθρονιστήριο Λόγο του, κατά τήν ημέρα της ένθρονισέως του πού έγινε στόν Ί. Μητροπολιτικό Ναό του Άγίου Μηνᾶ, τήν Κυριακή 24 Σεπτεμβρίου. «Όραματιζόμαστε όλη τήν Κρήτη και τό Ήράκλειο ως μία αληθινή οικογένεια όλων τῶν ανθρώπων», εἶπε μεταξύ άλλων και σημείωσε πώς: «ἤρθα σήμερα και βρίσκομαι ἐδῶ μόνο από αγάπη... μέ τήν δίψα και τόν πόθο νά βοηθῶ και νά διακονῶ... νά είμαι ταυτισμένος μέ όλους τους ανθρώπους, τούς οποίους ο

Θεός ἀναθέτει στους ἀσθενικούς ὤμους μου ἀπό σήμερα...». Παρούσα σύσσωμος ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, ἀντιπροσωπεῖα ἀπό τό Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο, ἀποτελουμένη ἀπό τους: Σεβ. Μητροπολίτη Πριγκιποννήσων κ. Ἰάκωβο, Δράμας κ. Παῦλο και τόν Πανσο/το Ἄρχιμανδρίτη κ. Ἐλπιδοφόρο Λαμπруνιάδη, Ἄρχιγραμματέα τῆς Ἁγίας και Ἱερᾶς Συνόδου. Παρών και ὁ Γέρον Μητροπολίτης Ἐφέσου κ. Χρυσόστομος. Τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας και ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου συμμετείχαν διά ἐκπροσώπων των, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Κύριλλος, καθώς επίσης και ἀπόφοιτοι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, ὅπως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περιστερίου κ. Χρυσόστομος. Τήν κυβέρνηση ἐκπροσώπησε ὁ Γενικός Γραμματέας τῆς Περιφέρειας Κρήτης κ. Σεραφεῖμ Τσόκας, ἐνῶ παρόντες ἦταν και ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῆς Κεντρικῆς Ἐξουσίας και τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως. Πλήθος κόσμου εἶχε κατακλύσει τόν Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, τούς γύρω χώρους, ως και ὄλους τους δρόμους ἀπ' ὅπου πέρασε ἡ πομπή τῆς ένθρονισέως. Τό Περιοδικό μας ταπεινά εὔχεται στόν νέο Πρωθιεράρχη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης καρποφόρο διακονία.

Ἐπίσκεψη τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πριγκιποννήσων κ. Ἰακώβου

Τήν Τρίτη 3 Ὀκτωβρίου ἐπισκέφθηκε τήν Μητρόπολή μας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πριγκιποννήσων κ. Ἰάκωβος, ὁ ὁποῖος ξεναγήθηκε στα Μοναστήρια τῆς Μητροπόλεως μας και τό Ἄννουσάκειο - Γηροκομεῖο Θεραπευτήριο, γιά τό ὁποῖο ἔδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

**Έορτή Όσίου Ιωάννου του Έρημίτου καί Όσίων
98 Θεοφόρων Πατέρων.**

Στό μεγάλο προσκύνημα τοῦ Ἀζωγυρέ Σελίνου ὅπου ἀσκήτεισαν, ἀγίασαν καί ἐκοιμήθησαν οἱ Ὅσιοι ἑννεήκοντα καί ὀκτώ Θεοφόροι Πατέρες, τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας Ἀρχιερατικό Ἐσπερινό τήν παραμονή τῆς ἑορτῆς των 7 Ὀκτωβρίου τήν δέ κυριώνυμο ἡμέρα συμμετεῖχε στήν πανήγυρη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γουβερνέτου, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εἰρηναίου. Στήν Ἱερά Μονή φυλάσσεται ἡ Τιμία Κάρα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ἐρημίτου, ὅπου καί εὐρίσκεται τό σπήλαιο τῆς ἀσκήσεως καί κοιμήσεώς Του.

**Κοίμησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Ἐφέσου
κυροῦ Χρυσοστόμου.**

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Ἐφέσου Χρυσόστομος εὐρισκόμενος στήν Κρήτη, (στό Ἡράκλειο), γιά θεραπευτικούς λόγους, λόγω μακρόχρονης ἀσθενείας, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τήν Παρασκευή 13 Ὀκτωβρίου. Στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, ὅπου καί μετεφέρθη τό σκήνωμά του, τελέσθηκε Συνοδικό Τριασάγιο, ἡ δέ ταφή του ἐγίνε στήν νῆσο Σύρο, κατόπιν ἐγγράφου παραγγελίας του. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέροντας Ἐφέσου ὑπῆρξε πνευματικό ἀνάστημα τῆς Μεγάλης του Χριστοῦ Μητρός Ἐκκλησίας καί προσέφερε πολύτιμη διακονία στόν Οἰκουμενικό Θρόνο ὡς καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, Πρόεδρος πολλῶν ἐπιτροπῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί ἐκπρόσωπος πλήθους ἀποστολῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνά τόν κόσμον. Ὁ Ἅγιος Θεός ἄς τόν κατατάξει ἐν χώρᾳ ζώντων.

Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Ἄννης.

Τό Σάββατο, 14 Ὀκτωβρίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

μας τέλεσε τά ἐγκαίνια τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῆς Ἁγίας Ἄννης στόν Πλάτανο Κισάμου. Ὁ Ἱερός αὐτός Ναός εἶναι ἀφιέρωμα τῶν οἰκογ. Μιχαήλ Κατερουδάκη, πού δώρισε τό οἰκόπεδο καί Εὐσταθίου - Ἀναστασίας Ψαρρή, οἱ ὅποιοι ἀνέλαβαν ἐξ ὀλοκλήρου τήν δαπάνη ἀνέγερσης καί ἐξοπλισμοῦ τοῦ Ναοῦ.

**Ἐπίσκεψις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἰς
Ἀθήνα, Θεσσαλονίκη καί Ἅγιον Ὄρος**

Ἀπό τήν 15^η ἕως καί 24^η Ὀκτωβρίου ἡ Α.Θ.Π., ὁ Οἰκουμενικός ἡμῶν Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ συνοδευόμενος ἀπό τούς Σεβ. Μητροπολίτες: Περγάμου κ. Ἰωάννη, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνα, Σεβαστείας κ. Δημήτριο, Μοσχονησίων κ. Ἀπόστολο, Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιο, καί τούς: Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Βαρθολομαῖο Σαμαρᾶ, ὑπογραμματέα τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, Ἀρχιδιάκονο κ. Στέφανο, κ. Ἐλευθέριο Χρυσόχο, ὑπεύθυνο Πατριαρχικοῦ Γραφείου εἰς Ἀθήνας, φωτογράφο κ. Μαγγίνα καί ἕναν κλητήρα τῶν Πατριαρχείων, πραγματοποίησε ἐπίσκεψι εἰς Ἀθήνα, Θεσσαλονίκη καί Ἅγιον Ὄρος. Στήν Ἀθήνα ὁ Παναγιώτατος εἶχε συναντήσεις μέ τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας κ. Κάρολο Παπούλια, τόν Πρωθυπουργό τῆς Ἑλλάδος κ. Κωνσταντῖνο Καραμανλή, καθώς ἐπίσης μέ τήν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς, τήν Ὑπουργό Ἐξωτερικῶν, τήν Ὑπουργό Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων, τόν πρόεδρο τῆς ἀξιωματικῆς ἀντιπολιτεύσεως καί ἄλλους παράγοντες τῆς Ἑλλάδος. Κήρυξε ἐπίσης τήν ἑναρξη καί τήν λήξη συνεδρίου μέ θέμα "Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί ἡ οἰκονομία τοῦ Γένους". Στήν Θεσσαλονίκη συναντήθηκε μέ τόν Ὑπουργό Μακεδονίας-Θράκης, τέλεσε δοξολογία στόν Ἱ. Ν. Ἁγ. Δημητρίου, ὁμίλησε στήν σύνοδο τῶν Προέδρων ΤΕΙ τῆς χώρας, τιμήθηκε ἀπό τό ΤΕΙ Θεσσαλονίκης καί ἐπισκέφθηκε

τήν Ἱερά Μητρόπολη Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως, τῆς ὁποίας ἦτο καί φιλοξενούμενος, ὅπου ἐγκαινίασε Πνευματικό Κέντρο, θεμελίωσε Γηροκομεῖο καί ἐπισκέφθηκε τά Διαβατά Θεσσαλονίκης, γενέτειρα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα, ὅπου καί συμβολικῶς φύτευσε ἐλαία. Εἰς τό Ἅγιον Ὄρος προεξῆρχε τῆς Κυριακάτικης Θείας Λειτουργίας τῆς 22^{ης} Ὀκτωβρίου (ἡμέρα 15^{ης} ἐπετείου ἀπό τῆς ἐκλογῆς Του εἰς τόν Οἰκουμενικόν Θρόνον) εἰς τόν Ἱ. Ναόν τοῦ Πρωτάτου. Εἰς τήν Θεῖαν Λειτουργίαν ἔλαβαν μέρος οἱ ἡγούμενοι καί τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγ. Ὄρους, ἐθεμελίωσε τό κονάκι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐσφιγμένου μέ τήν νέα ἀδελφότητα αὐτῆς, προήδρευσε διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως καί ἐπισκέφθηκε Ἱερές Μονές. Τήν 24 Ὀκτωβρίου ἀνεχώρησε ἀπό Θεσσαλονίκη διά Κωνσταντινούπολη.

Ἐπέτειος Ἐθνικῆς Ἑορτῆς

Ὁ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἑλληνισμός ἐόρτασε τήν ἐπέτειο τῆς ἐθνικῆς ἐπετείου τοῦ 1940 μέ δεήσεις, δοξολογίες, παρελάσεις. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τέλεσε Θεία Λειτουργία καί δοξολογία στόν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναό Καστελλίου καί ἐν συνεχείᾳ, ὡς τοποτηρητής, εἰς τόν Μητροπολιτικό Ναό Χανίων, ὅπου καί παρηκολούθησε τήν παρέλαση.

Ἑορτή τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας προσκεκλημένος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης καί Αἰλοποτάμου κ. Ἀνθίμου συμμετεῖχε εἰς τόν ἐορτασμό καί τήν λιτάνευση τῶν Τι-

μίων Καρῶν τῶν Ἁγίων τεσσάρων Νεομαρτύρων Γεωργίου, Ἐμμανουήλ, Μανουήλ καί Νικολάου πού ἔγινε τό ἑσπέρας τῆς κυριωνύμου ἡμέρας τῆς ἐορτῆς τῶν τό Σάββατο 28 Ὀκτωβρίου εἰς τήν πόλιν τοῦ Ρεθύμνου.

Ἁγιασμός στό Ὠδεῖο τῆς Μητροπόλεώς μας.

Τό Ὠδεῖο τῆς Μητροπόλεώς μας μετά τήν θερινή ἀνάπαυλα τῶν τμημάτων του ξεκίνησε καί πάλι ἀπό τά μέσα Σεπτεμβρίου τήν λειτουργία τῶν τμημάτων του. Λειτουργοῦν τά παρακάτω τμήματα: Βυζαντινῆς Μουσικῆς, Πιάνου, Ἀρμονίου, Ἀκορντεόν, Κιθάρας, Βιολιού, Κρουστῶν, Παραδοσιακῶν Ὀργάνων καί Λαϊκῶν Ὀργάνων. Τήν Κυριακή 29 Ὀκτωβρίου τελέσθηκε Ἁγιασμός γιά τήν ἐναρξη τοῦ νέου ἔτους, παρουσία τῶν καθηγητῶν καί μαθητῶν του.

ΔΩΡΕΣ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Παπαδάκης Γεώργιος.....	250€
Ένορία Ροδωπού Κισάμου	300€
Ένοριακή Έπιτροπή Μονής Σελίνου	100€
Ένορία Ροδοβανίου Σελίνου	150€
Μιχαήλ Αναγνωστάκης	500€
Ένορία Τοπολίων Κισάμου	250€
Οίκογ. Έμμανουήλ & Γεωργίας Φιλιππάκη	100€
Ί. Ναός Αγ. Βαρβάρας Γερακιανών	200€
Άνώνυμος	2.000€
Ένορία Καλαθενών	150€
Αντώνιος Κατερουδάκης εις μνήμη Πολυχρόνη Κατερουδάκη	50€
Έλευθερία Τακτικάκη εις μνήμην του συζυγου της Αντωνίου	200€
Τζουγανάκη Ιωάννα	300€
Ένορία Αφράτων Κισάμου	120€
Βασιλική Μαυρομάτη εις μνήμην Ιωάννου Μαυρομάτη	100€
Έμμανουήλ Κοτσιφάκης	10€
Δήμητρα Κοτσιφάκη	200€
Ένορία Πλατάνου Κισάμου	500€
Ένορία Αγ. Σπυρίδωνος Κισάμου	100€
Έταιρεία Νικ. Ί. Θεοχαράκη Α.Ε. NISSAN	3.000€
Βεστάκης Στέφανος	100€
Ι.Ν. Αγ. Ιωάννου Βασιλοπούλου	200€
Ίερεύς Στυλιανός Κασαπάκης	200€
Οίκογ. Μάρκου Παπαδάκη	50€
Οίκογ. Νικολάου Αποστολάκη	100€
Οίκογ. Έμμανουήλ Πετράκη	30€
Άδαμάκη Νεκταρία	100€
Κολώνιας Κωνσταντίνος	100€
Μαλανδράκη Βασιλεία εις μνήμην Χαριδήμου Πολυχρονίδη	100€
Άλκιόνη Ανδρονικάκη εις μνήμην Χαριδήμου Πολυχρονίδη	100€
Χρυσούλα συζ. Διονυσίου Φουντουλάκη εις μνήμην Ιωάννου καί Ευαγγελίας Φουντουλάκη	100€
Νικόλαος Ρεβελάκης	20€
<u>Εις μνήμην Νικολάου Αποστολάκη κατέθεσαν οι:</u>	
Έμμανουήλ Σκουνάκης	50€
Μαρία Γρυλάκη	50€
Οίκογ. Φωτίου καί Πόπης Ανδρέου	50€
Κωνσταντίνος Χαρτζουλάκης	50€
Θεόδωρος Τουλουπάκης	50€
Νικόλαος Αλεβιζόπουλος	50€
Μιχαήλ Πετρακης	50€
Παναγιώτης Χουδαλάκης	50€
Άχιλλέας Δεσποτάκης	50€
Οίκογ. Αντωνίου Παπαδεράκη	50€
Ιωάννης Περδικάκης	30€

Ίλαρόν δότην αγαπά ὁ Θεός. (Β' Κορινθ. 9,7)

1^η Σεπτεμβρίου:
Ἡμέρα Προσευχῆς ὑπὲρ τοῦ Φυσικοῦ Περιβάλλοντος.
Καστανιά ἔτοιμη νὰ χαρίσει τὸν καρπὸ τῆς.